

Waannisa Xaafeez Yesuus Kiristtoosa Wonggile Gelo

Waannisa Yesuusa, «As maaqqii as gancce bentteez Xooss Qaala» yeegii eriseeza. Yha Wonggilay xaafintteezay, eza nababiza asay Yesuusa as ashshizaya maaqqii ye7oda ginttintteez Xooss Na7a maaqqizana ammanod garkkennee eza ammanizitayis medhina de7o yezana untii erodgarkke (20:31).

Wonggilayis Tiina kifilay medhina Xoossa qaalaynnee Yesuusa petto maaqquezana odii maaqqii, Yesuusa ashshizaya maaqqii ye7od ginttintteez Xooss Na7a maaqquezana beeziza duma duma mallitayir fallisii beeziza. Xaafay, Yesuusa Kiristtoosa fa ubbas tuma Xooss Na7annee Xooss adayir petto maaqqizana (1:1) afa qoncce odeeza. Yesuusa fa ubbas ta Afraamepp tiin yeza (8:58) yegeeza. Wurssithal Toomaasa, «Ta Godayyo, ta Xoossayo» yeegii xeegeeza (20:28). Yeypp kaallii ma yha mallitaypp bentteez aafa odiz taarikkitay kaalliza. Yha kifilay petti asay Yesuusa ammanii eza kaallizita maaqquezana odiza; ma yhankkitay ezar wayizii eqintteezaakkonnee wayizii ammanaam ixxeekko odiza. Shemppo 13-17 hellodayis Yesuusa aykintteez omath ezisi, e tamaaritayir ab garkk mino dabbithi yezako, ma wontitha gallas sotinttodaypp tiina giigntto qaalannee minthatho qala untisi odeeza

fallisii beeziza. Wurissithi shemppitay Yesuusa aykkintteez baggannee pirddas shiiqeez baz, E sotintteezannee e denddo, yej garkkekka denddyapp guye fa tamaaritayis E bentteez benttitha odiza.

Waannisa Wonggilay aykkeeze qofita

Gelo 1:1-18

Xamaaqiza Waannisannee Yesuusa tiina taamarita 1:19-51

Yesuusa ooso aykkeeza 2:1–12:50

Wurisith qammita Yerusalaame heera 13:1–19:42

Goday denddanne bentithi 20:1-31

Kustte qofa: Galila maaqqii fa tamaaritayis bentithi 21:1-25

De7o qaala

¹ Qaala Tiinapp yeza. Qaalaykka Xoossar yeza; ye Qaalay Xoosse.

² Tiina Qaalay Xoossar yeza.

³ Xoossay ubba baz Qaala baggar medhdheeza. Medhintteez bazapp pettii bazkka e baggar medhinttekabaz baaya.

⁴ Ezar de7o yeza; ye de7ay asis poo7o.

⁵ Poo7ay dhuma poo7iza; dhumay poo7ana gamekkaya.

⁶ Xoossii kiitteez, pettii Waannisa giz asii yeza.

⁷ Asii ubbay E baggar poo7a ammanod garkk E poo7os markka maaqqii ye7eeza.

⁸ E poo7o bagga markattodayis ye7eezaypp at-tin fa ubbas poo7o baaya.

⁹ As ubbas poo7isiza tuma poo7ay alame yi7iza.

¹⁰ Ezkka alamel yeza. Alamaykka medhdhinteezay e baggara, zin alamaykka eza erekkaya.

¹¹ E faasitayiko ye7eeza, zin eesitay eza ekkekkaya.

¹² Zin E fana ekkeezitaysinnee E suntha ammaneezitayis Xooss na7ita maaqqad garkk mawute inggeeza.

¹³ Unttikka Xoossapp yelintteezaypp attin as yelinttiza wogay garkk dhiirath shenepp woy ashoppennee suuth shener yelinttekkaya.

¹⁴ Qaalay as maaqqeeza; aadho keehetitharannee tumatithar kumii nu gancce yezeeza. E adayis petti na7a maaqqii ekkeez E bonchcha nu be7eeza.

¹⁵ Waannisa E bagga markkatteeza. Fa qaala dhoqqi uddii, «Taanii, ‹Taapp guyer yi7izay taapp tiin yeza gishos taapp aadhiza› gi markkatteezay yhaya» yeegeeza.

¹⁶ Nuunii ubbitay E aadho keehetith kuni-thetithaypp anjjol afa anjjo ekkeezza.

¹⁷ Xoossay higge Muse baggar inggeeza, zin aadho keehetithinnee tumatithii Yesuusa Kirist-toosa baggar ye7eeza.

¹⁸ Xoossa aafer be7eez as oonkka baaya; fa Aday lanqqe yez petti Na7ay aadda E fa ubbas Xooss maaqqeezay eza qoncce odeeza.

Xamaaqiza Waannisa markketithi

(Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Luq. 3:1-8)

¹⁹ Yerusalaame yez Ayihuditay halaqitay, Qeesitaynnee Lewitay, «Neenii oonoo?» gi, Waannisa oyicod garkk eziko kiittin, Waannisa unttsi markkatteez markkatithay yhaya.

²⁰ Waannisa, «Taanii Kiristtoosa baaya» yeegii, milxi udii markkatteezapp attin kaddibe7ekkaya.

²¹ Unttikka, «Yeezin, ne oonoo? Ne Eelaasanee?» yeegii oyiceeza.

Waannisa mahii, «Tana baaya» yeegheeza.

Ma untii, «Ne ye7od gintinteez nabay nena-nee?» yeegii oyiceeza.

Waannisa, «Wa77a» gi maheeza.

²² Yeezin, «Ne oonoo? Nuunii nuna kiitteezitayis odod garkk ne nena oona gee?» yeegheeza.

²³ Waannisa mahii, «Nabe Isayaasa geezay garkk,
«Godayis oge luulisoytta!»

gi liizho demba uukkiza athay qaalay tana» yeegheeza.

²⁴ Ma Ferisaawe asitay kiitteez asay

²⁵ Waannisako, «Ne Kiristtoosa woy Eelaasa woy nabe baa ixiko, yeezin abis xammaqee?» gi oyiceeza.

²⁶ Waannisa mahii, «Taanii haathar xammaqiza, zin yi eroowa asii yi gancce eqqeeza.

²⁷ E taapp guyer yi7iza. Taanii hara attozin e caamma wodoro billodayis beezooya» yeegheeza.

²⁸ Yeyi ubbay Yordanoose borkkapp seko pino, Bitaana katama, Waannisa xammaqiza aqayid haneeza.

Xooss dure

²⁹ Waannisa wonttitha gallas Yesuusa eeko ye7odar bi7ii, «Alame nagara baranchchiza Xooss Duray yhaya!

³⁰ Taanii, «Taapp guyer pettii asii ye7oda. E taapp tiin yeza gishos taapp aadhiza gi odeezyay yhaya.

31 E oonazako taanii erooya. Zin Isreele asayis eza qoncce kessodayis haathar xammaqttar ye7eeza» yeegeeza.

32 Waannisa yhay garkk yeegii markkatteeza: «Geeshsha Ayyanay salopp holle garkk wodhdhodarannee ezal shemppodar ta be7eeza.

33 Yeyi hanodaypp tiina ta eza erooya. Zin haathar xammaqodayis tana kiiiteez Xoossay, «Geesha Ayyanay wodhdhii ezar yezin neenii be7adayinnee Geeshsha Ayyanar xammaqoday eza» yeegii taas odeeza.

34 Ta yeyi hanodar bi7ii, E Xooss Na7a maaqzezana markkattiza» yeegeeza.

Yesuusa kaalleez tiina taamarita

35 Ma wontitha gallas Waannisa fa tamaaritaypp nam7itayir wolla eqqeeza.

36 Yesuusa aadhodar Waannisa bi7ii, «Xooss duray yhayshshe!» yeegeeza.

37 Nam7i Waannisa tamaaritay Waannisa gizana si7ii Yesuusana kaalleez.

38 Yesuusa fana kaallizita guye shirinttii bi7ii, «Yi ab koyinee?» yeegii oyiceeza.

Unttii maaqqii, «Asitamaarayyo, ne aba yessade?» yeegeeza.

39 Yesuusa unttiko, «Yhana yi7ii bo7oytta» yeegeeza. Unttii yhanigii E yeza aqa be7eeza. Ye gallas sa7ay taphphii saate heera maaqqiz gishos e lanqqe peezheeza.

40 Waannisa geezana si7ii, Yesuusana kaalleez nam77ii tamaaritaypp pettay, Simoon Phixiroosa isha Indiraase.

41 Indiraase tiina fa isha Simoonar wolihellii, «Nuunii Kiristtoosa denggeeza» yeegeeza.

42 Indiraase Simoona Yesuusako ke7eeza.
 Yesuusa Simoona bi7ii, «Neenii Yoona na7a
 Simoona; ne sunthay Kefa a gi xeeginttoda»
 yegeeza.

*Yesuusa Filphoosarannee Natina7eelara
 xegeeza*

43 Wonttitha gallas Yesuusa Galila biitta yham-
 madayis murtteeza. E Filphoosara denggii, «Tana
 kaalloba!» yegeeza.

44 Filphoosa, Indirasennee Phixiroosa yezeez
 Beetesayda gizi katamapp ye7eez asii.

45 Filphoosa Natina7eelara hellii, «Muse higge
 maxaafay gancce, ma nabitaykka ebaz xaafeez
 Yooseefa na7a Naazirete Yesuusa nu dengeeza»
 yegeeza.

46 Naatina7eela mahii, «Naazirete katamapp
 lo77o baz kezodayis danda7inee?» yegeeza.

Filphoosa, «Yi7ii bo7oba» yegeeza.

47 Yesuusa Naatina7eela faako yi7izana bi7ii,
 «Gene baa tuma Isreele as yhaya!» yegeeza.

48 Naatina7eela Yesuusako, «Neenii tana aba
 eree?» yegeeza.

Yesuusa mahii, «Filphoosa nena xeegodaypp ti-
 ina, neenii balase mithii oommo yeezin taanii
 nena be7eeza» yegeeza.

49 Naatina7eela mahii, «Asitamaarayyo, neenii
 Xooss Na7a! Neenii Isreele kaate!» yegeeza.

50 Yesuusa eeko, «Ta nena balase mithii oommo
 be7eeza geez gishos ne ammaninee? Neenii
 yhaypp aathibaz be7ada!» yegeeza.

51 Ma Yesuusa, «Taanii yinttis turo odiza; salo
 dooyinttin, Xooss kiitanchchitay As Na7a afa ke-
 zodarannee wodhdhodar yi be7ada» yegeeza.

2*Yesuusa boss aqo*

¹ Hayidzintha gallas Galila biitta Qaana katama bossi yeza. Yesuusa indat ye bossayid yeza.

² Yesuusakka fa tamaaritayir wolla ye bossayid xeegintteeza.

³ Woyne ushshii wurin, Yesuusa indat Yesuusako, «Unttis woyne ushshii wureeza» yeegeeza.

⁴ Yesuusa mahii, «Ta indatee, ne yhaydda gelippe? Ta woday haga hellekkaya» yeegeeza.

⁵ Yesuusa indat ooso asitayiko, «E yinttis odeezeibaz ababaz maaqqikokka oothoytta» yeegeeza.

⁶ Ayihuditay fa shaagishe wogas maadinttiza usuppun shuchch gaanitay ye aqayid yeza. Pettii pettii gaanay nam7i woy hayidzii xugga aykkiza.

⁷ Yesuusa ooso asitayiko, «Gaanitayid haathii kunthoytta» yeegeeza. Unttii gaanitayis doona hellodayis haathii kuntheeza.

⁸ Yesuusa unttko, «Yhatti duuqqii boss godayis inggoytta» yeegeeza. Unttii ezisi inggeeza.

⁹ Boss godayis woyne ushshiko laamintteez haatha ganxxii bi7ii anapp ye7eezako erekka, zin haathii kuntheez ooso asitay eriza. Bossa goday machcho ekkizana xeegii,

¹⁰ «Oonkka lo77o woyne ushshii asa tiinattii ushshiza. Yeezii asay uzhii aleezaypp guye haaxo ushsh inggiza. Zin neenii lo77o woyne ushshii yhanno hellodayis gaddeeza» yeegeeza.

¹¹ Yesuusa yha tiina malata Galila biitta Qaana katama ootheeza; yevida fa boncha beezeesa. E tamaaritay eza ammaneeza.

¹² Yeypp guye, Yesuusa fa indatira, fa ishitayirannee fa tamaaritayir wolla Qifirnahoome katama yhanigii xiqlqa gallas gam7eeza.

*Yesuusa Xooss karapp zal7izita kesseeza
(Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-17; Luq. 19:45-46)*

¹³ Ayihuditay bonchchiza Paaziqa Baalay ukkin Yesuusa Yerusalaame yhanigeza.

¹⁴ Yhanigii Xooss kara gancce gematita, harita, duritannee hollita bayizizitannee fa oydel bettii miishe laammizita dengheeza.

¹⁵ E xurqafer ubbita u mehitayir Xooss karapp bayi7ii bale kesseeza. Miishe laammizitay xarpheezitakka shirii olii u miisha laaleeza.

¹⁶ Holle bayizizitana, «Yha hollita yhaypp kessoyta; ta Aday kara gabe mahippate» yeegeeza.

¹⁷ E tamaaritay Geeshsha Maxaafayid, «Taani ne karayis micinttiza mishay tana tama garkk michchiza giza» ginttintii xaafintteezana akaakeeza.

¹⁸ Yeypp guye, Ayihuditay mahii, «Ne yhaya oothodayis neesi mawute yezayis nuna aba malata oothii beezodee?» yeegeeza.

¹⁹ Yesuusakka, «Yha Xooss kara laalloytta; taanii hayidzii gallasar mahii denthoda» yeegeeza.

²⁰ Maakka Ayihuditay, «Yha Xoossa Kara keexxodayis oytamanne usuppun laythi ekkeeza, zin neenii hayidzii gallasar denthode?» yeegeeza.

²¹ Zin Yesuusa odiza Xoossa karay fa asetithibaga.

²² Yey gishos, Yesuusa yhayiqopp denddeeza-
ypp guye e tamaaritay E yeza geezana akaa-
keezannee Geeshsha maxaaafayid xaafinttezan-
nee Yesuusa odeeza ammaneeza.

²³ Yesuusa Paaziqa bonchchiza gallas
Yerusalaame yezin, E ootheeze mallita bi7ii gaame
asay eza ammaneeza.

²⁴ Zin Yesuusa as ubba eriza gishos untan am-
manekkaya.

²⁵ As wozina yeza baz E fa ubbas eriza gishos
asibaz oonkka ezisi ododay garkk koyekkaya.

3

Yesuusarannee Niqodimoosara

¹ Ferisaawitay baggapp maaqqeez, Ayihuditay
halaqay, Niqodimoosa giz pettii athay yeza.

² Niqodimoosa qamma Yesuusako yi7ii,
«Asitamaarayyo, neenii Xoossay kiitteez asitamaare
maaqqeezana nu eriza. Abis giiko, Xoossay ezar
yezaam ixxiko yha ne oothiza mallita oothodayis
danda7iza asii baaya» yeegeeza.

³ Yesuusa mahii, «Taanii nees turo odiza; oonkka
maaqqii yelinttaam ixxiko Xooss kaatetitha
be7adayis danda7ooya» yeegeeza.

⁴ Niqodimoosa, «As cimii wayizii maaqqii yelint-
todayis danda7ee? Fa indat ulo maaqqii gelii
mahii yelinttodayis danda7inee?» yeegeeza.

⁵ Yesuusa mahii, «Taanii nees turo odiza; oonkka
haathapennee Geeshsha Ayyanapp yelinttaam
ixxiko, Xooss kaatetith gelodayis danda7ooya.

⁶ Ashopp yelintteezay ashо; Ayanapp yelint-
teezay Ayyana.

⁷ Taanii, ‹Yi maaqqii yelinttodayis beeziiza› gi yinttis odeezy gishos neenii malabaz giippe.

⁸ Carkko fa kozheez bagga carkkiza. Neenii giirtha si7inepp attin aayaypp yi7izako woy aaya yhanigizako erooya. Ayyanapp yelintteez ubbitay yeey garkk» yeegeeza.

⁹ Yeezin Niqodimoosa, «Yeyi wayizii hanodayis danda7ee?» yeegii oyceeza.

¹⁰ Yesuusa mahii, «Neenii Isreelitey asitamaare maaqqittar yhaya eroosa?

¹¹ Taanii neesi turo odiza; nu eriza baz odizannee be7eezi baz markkattiza, zin nu markketitha yi ekkooya.

¹² Taanii yinttis sa7abaz odin yi ammanowabaz maaqqiko salobaz odin wayizii ammanodee?

¹³ Salopp wodhdheez As Na7ayapp attin salo kezeezay oonkka baaya; [salo yez As Na7ay tana]» yeegeeza.

¹⁴⁻¹⁵ Muse liizho denbal naase shoosh sotteezay garkk eza ammaneez ubbitay medhina de7o ekkoday garkk As Na7ay sotinttodayis beeziiza.

¹⁶ Xoossay yha alame qadhdheez gishos fa Na7a petta aath inggod hellodayis cer doseezay eza ammaniza ubbitay medhina laattoday garkkepp attin dhabaamay garkke.

¹⁷ Xoossay fa Na7a yha alame kiitteezay alame pirddodayis baazin alama E baggar ashshodayisii.

¹⁸ Eza ammaniza oonkka pirddinttamii, zin Eza ammanowa oonkka petti Xooss Na7a ammanekka gishos yhatti pirddintteeza.

¹⁹ Pirddaykka yhaya: poo7o alame ye7eeza, zin as ooso iita maaqqeez gishos asay poo7opp aathii dhuma doseeza.

²⁰ Iita baz oothiza oonkka poo7o ixxiza. Abis giiko, fa ooso pidhe kezaamay garkk poo7oko ye7ooya.

²¹ Zin tuma oothiz oonkka Xoossay kiitteezay garkk E ootheezana poo7o beezoday garkk poo7oko yi7iza.

Yesuusa bagga markkateez xamaaqiza Waannisa

²² Yeyp guye, Yesuusa fa tamaaritayir wolla Yihuda biitta yhanigeeza. Ezayid xammaqtтар unttar xiqqa wode gam7eeza.

²³ Ma Waannisa Saleeme lanqqe yez Henoone yeegiz aqo gaame haath yeza gishos asa eza-yid xammaqiza. Asaykka ye aqa yhanigii xammaqinttiza.

²⁴ Ye wode Waannisa haga acinttekkaya.

²⁵ Yeyp guye, Waannisa tamaaritaynnee Ayihude asay shaagishe woga bagga palameeza.

²⁶ Waannisa tamaaritay Waannisako yhanigii, «Asitamaarayyo, Yorddanoosa borkkapp seko pino neer yezay, neenii ebagga markkatteezay, yezako xammaqiza. Asay ubbitaykka ezik yhanigiza» yegegeza.

²⁷ Waannisa mahii, «Xoossay inggekka asii ababazikka ekkodayis danda7ooya.

²⁸ ‹Taanii Kiristtoosa baaya, zin epp tiina kiitintteeza› maaqqeez gisho yi, yi ubbas taas markka.

²⁹ Gelos giigeezanna ekkodayis giigeez athayssii. Ekkizayis laazanthay kale eqqii E giza

si7eez wode lo7ithii ufayttiza. Yey gishos, yhayi ta ufayssay polintteeza.

³⁰ E gitatodayis taanii xiqqodayis beeziya» yeegeeza.

³¹ Afapp yi7izay ubbayapp afa. Sa7app bent-teezay sa7abaz. E sa7abaz odiza. Salopp yi7izay ubbayapp afa.

³² E fa be7eezbazinnee si7eezibaz markkattiza, zin e markketitha ekkizay baaya.

³³ E markketitha ekkiza oonkka Xoossay tuma maaqqizana beeziya.

³⁴ Xoossay fa Geeshsha Ayyana ees makkekka inggiza gishos Xoossay kiitteezay Xooss qaala odiza.

³⁵ Aday fa Na7a dosii ubba baz e kushayid gad-deeza.

³⁶ Na7a ammaniza athayis medhina de7o yeza. Zin Na7a ammanoowa athayil afa Xooss kachchii ezal yezayapp attin E de7o denggaamii.

4

Yesuusarannee Samaare asito

¹ Yesuusa Waannisasitayapp gaanggiza kaallizita faako shiishizannee xammaqizana Ferisaawitay si7eeza.

² Maaqqikokka Yesuusa tamaaritay xammaqeenep attin Yesuusa oonakka xammaqekkaya.

³ Yesuusa asay ebaz giza si7ii Yihudapp denddii Galila yhanigeeza.

⁴ Galila yhanigtar Samaarerera aadhoday ezisi attambaz maaqpeeza.

5 Yeyi gishos, Yayqqaoba fa na7a Yooseefas inggeez gade lanqqe yez Sikaare giz Samaare katama yhanigeeza.

6 Ye aqayid Yayqqaobas haath olla yeza. Yesuusa yedhdhitar daaburii ye haath ollatii lanqqe betteeza. Ye wode sa7ay usuppun saate heera.

7 Pettii Samaare asita ye ollaypp haath tikkodayis ye7eeza. Yesuusa ye asitiko, «Tana haathe ushshooye» yegeeza.

8 Ye wode Yesuusa tamaaritay miiz baz woonggodayis katama yhanigeezaza.

9 Ye asita mahii, «Neenii Ayihude as maaqqittar, Samaare maachchi maaqqiz tana wayizii haathe ushshoba gee?» yegeeza. Yeya iza geeeay Ayihuditay Samaaritayir wolihollowa gishshosi.

10 Yesuusa mahii, «Neenii Xooss imotanee haathe tana ushshooye gizay oonazako ne ereezako eza ne woossodazin; ezikka neesi de7o inggiza haathii immadazin» yegeeza.

11 Ye asita maaqqii, «Godayyo, nees duuqqizabaz baaya; ollaykka ciimmo. Yeezin, de7o inggiz haath ne anapp denggodee?

12 Nuus yha haathii olla inggeez nu aday Yayqqaobapp neenii aadhinee? Ezinnee, e na7itaynnee e mehitay yha ollaypp uzheeza» yegeeza.

13 Yesuusa, «Yha haathaypp uzheez oonkka maaqqii saaminttoda.

14 Zin taanii inggod haatha uzhiz oonkka ubbarakka saaminttaamii. Taanii immad haathay e gancce medhinas de7o inggiz goggiz pultto maaqqada» yegeeza.

¹⁵ Ye asita mahii, «Godayyo, taanii saaminttamay garkkennee haath tikkodayis yha aqa ye7aamay garkk taasi ye haatha inggoba» yeegeeza.

¹⁶ Yesuusa iziko, «Yhanigii ne azina xeegii ye7oba» yeegeeza.

¹⁷ Ye asita mahii, «Taas azinii baaya» yeegeeza.

Yesuusa iziko, «Taas azina baaya guussayid nees buuta baaya.

¹⁸ Nees tiin ichchin azinttay yeza. Yhatti neer yeza athay ne azine baaya. Neenii yhatti turo odeeza» yeegeeza.

¹⁹ Ye asita mahii, «Godayyo, neenii nabe maaqqizana taanii ereeza.

²⁰ Nu aditay yha derayil afa Xooss goynnéeza. Zin yi Ayihuditay asii Xooss goynnodayis beeziya aqay Yerusalaame giza» yeegeeza.

²¹ Yesuusa, «Yhann astte tana ammanoba; yha derayil afa woy Yerusalaame Adayis goynnaam wode ye7oda.

²² Yi Samaaritay eroowazayis goynniza. Zin nuunii atotithi Ayihudepp yi7iz gishos nu erizayis goynniza.

²³ Zin Ada tumar goynnizitay Ayyanarannee tumar goynnod wode ukkeeza; yhattekka helleeza. Yikkee, Aday koyizay yhay garkk oger goynnizita.

²⁴ Xoossay Ayyana; ezis goynnizitay Ayyanarannee tumatithar goynnodayis beeziya» yeegeeza.

²⁵ Ye asita mahii, «Kiristtoosa ginttiz ‹Masay› ye7odana taanii eriza. E yi7ii nuus ubba baz ododa» yeegeeza.

²⁶ Yesuusa, «Yha neer nashizay taanii eza» yeegeeza.

²⁷ Unttii nashshodar, Yesuusa tamaaritay yhanigeez aqaypp maaqqeeza. Yesuusa maachchar wolla nashshodar u bi7ii malabaz geeza. Zin asttiko, «Abi koyee?» Woy Yesuusako, «Izir abis odinttee?» geezay oonkka baaya.

²⁸ Yeyppey guye, asita fa haath otana ashshii guye katama yhanigii asitayiko,

²⁹ «Taanii ootheezi baz ubba taasi odeezi atha be7adayis yedhdhoytta. E Kiristtoosa maaqqad-deshsha?» yeegeeza.

³⁰ Asay katamapp kezii Yesuusako yhanigeeza.

³¹ Yeyi hanodar, e tamaaritay Yesuusako, «Asita-maarayyo Xiqqa muntta mooye» yeegii woosseeza.

³² Zin E, «Taas yi eroowa katha ta miizay yeza» yeegeeza.

³³ Yeyi gishos, E tamaaritay woli gancce, «Ezis miizibaz asii ko7o attenna?» yeegeeza.

³⁴ Yesuusa unttiko, «Ta munttay tana kiitteezay shena oothonnee e ooso polodaya.

³⁵ Yi, «Oyddii aginapp guye kathay maxxos helleeza» goosa? Zin taanii yinttis odiza; kathay kaxxi shiishos helleezaya lo7ithii bo7oytta.

³⁶ Zerizayinnee maxxizay wolla ufayttod garkk maxxizay damooze ekkiza ma kathakka medhina de7os shiishiza.

³⁷ Yikkee, «Pettay zeriza; yhankkay ma maxxiza» giz oday tuma.

³⁸ Yinttii daaburekazana shiishoday garkk taanii yinttan azazeeza. Yhankkitay oothii daabureez aqo gelii yi u daaburssi aafa ekkeezitta» yeegeeza.

³⁹ Ye asita, «E, taanii ootheez ubba baz odeeza» gi markkatteez gishos ye katama yez Samaare asayapp gaamitay Yesuusa ammaneeza.

⁴⁰ Samaare asay Yesuusako yi7ii, fa kale gam7oday garkk Yesuusa woossin E ezayid nam77ii gallas betteeza.

⁴¹ E odiza qaalay gishos tiinaasaypp gaame asay ammaneeza.

⁴² Ma untii asttiko, «Yhatti nu ammanizay nu ubbas E giza si7eez gishosapp attin neenii markkatteez gishshos baaya. Ma E tuma yha alame ashshiza maaqquizana nuunii ereeza» yeegeeza.

Yesuusa pettii shuumay na7a patheeza

⁴³ Nam77ii gallasapp guye, Yesuusa yeyppe kezii Galila biitta qiteeza.

⁴⁴ Yesuusa fa ubbas, «Nabe fa biittal bonchchinttooya» yeegii tiinatii odeeza.

⁴⁵ Yesuusa Galila helleez wode Galila asay eza mokkeeza. Abis giiko, Paaziqa Baale bonchchiza gallas untii Yerusalaame yez gishos E ootheez baz ubbita be7eeza.

⁴⁶ Yesuusa haathe woyne ushshiko laammeez aqo, Galila yezi Qaanna katama qiteeza. Qifirnahoomme kaatay kara oothizi pettii shuumayis na7ay harggintteeza.

⁴⁷ Yesuusa Yihudapp Galila ye7eezana ye shuumay si7ii eziko ye7eeza. Yhayqqodayis ukkeez fa na7a yhanigii pathod garkk Yesuusa woosseeza.

⁴⁸ Yesuusa shuumayiko, «Xoossay oothiza mallabazinnee mala be7amixiko yi ubbara ammanaam» yeegeeza.

49 Shuumay mahii, «Godayyo, ta na7ay yhayqqekka yeezin taar yedhdhooyee» yeegeeza.

50 Yesuusa, «Ne kara qitoba; ne na7ay paxoda» yeegeeza.

Ye shuumay Yesuusa geezana ammanii fa kara yhanigeza.

51 E fa kara yhammadar e ayllitay eziko yi7ittar ezar ogell hellii, «Ne na7ay paxeeza» geeza.

52 E ayllita fa na7ayis aappun saater lo77eezako oyceeza. Unttii maaqqii, «Ziqin laappun saater mishay atteeza» yeegeeza.

53 Na7ay adayi Yesuusa faako, «Ne na7ay paxoda» geezay ye saatte maaqqizana akaakeeza. Yeyi gishos, ezinnee e kara as ubbitay ammaneeza.

54 Yeyi Yesuusa Yihudapp Galila yi7ii ootheez nam7intho malla.

5

Yesuusa petti sila atha patheeza

1 Yeypp guye, Yesuusa Ayihuditay bonchchiza baalayis Yerusalaame yhanigeza.

2 Yerusalaame Duritay Penge kale Ibraysxe doonar Beetesayida giz deelee yeza. Ye haathay lanqqe ichchin shemppo bessitay yeza.

3 [Yeyid haathay eni7odana naagiza gaame harignteezittay, to7itay, wobbitayinnee gundditay woyi7iza.]

4 Abis giiko, petti toke Goda kiitanchchay teqintteez haatha wodhdhii eni7isiza. Haathay eni7odar tiin geleez athay fana aykkeez aba harggepekka paxiza.]

⁵ Ye aqayid hasttamannee hosppun laythi harggintteez petti athay yeza.

⁶ Yesuusa ye atha bi7ii, ma gaame wode harggintteezana erii athayiko, «Paxodayis koyinee?» yeegeeza.

⁷ Harggintteez athay maaqqii, «Godayoo, haathay eni7odar tana haathay gancce oliza asii baaya. Taanii gelod hanodar haray taapp tiinattii geliza» yeegeeza.

⁸ Yesuusa eziko, «Denddii eqqoba; ne arssa tookkii qitoba» yeegeeza.

⁹ Athay izir ellis paxeeza; fa arssa tookkii qiteeza.

Yeyi maala gallasar haneeza.

¹⁰ Yeyi gishos, Ayihuditay paxeez athayko, «Yhayino sa7ay maala; neenii ne arssa tookkizay woga baaya» yeegeeza.

¹¹ Zin athay, «Tana patheezay, ne arssa tookkii qitoba geeza» yeegii maheeza.

¹² Unttii eziko, «Nena, ne arssa tookkii qitoba geezay E oonoo?» yeegii oyiceeza.

¹³ Zin Yesuusa ye aqayid gaame as ganccer erisekkazar aadhii qiteez gishos athay fana patheezay oonazako erooya.

¹⁴ Yesuusa guyepp ye atha Xooss Keetha denggi, «Yhatt, neenii paxeeza; yhaypp iita baz nena hellamay garkk maaqqii nagara oothippe» yeegeeza.

¹⁵ Yeypp guye, athay yhanigii fana patheezay Yesuusa maaqqeezana Ayihuditayis odeeza.

¹⁶ Yesuusa yeya maala gallas ootheez gishos Ayihuditay Yesuusa bay7ith aykkeeza.

¹⁷ Yesuusa maaqqii, «Ta Aday ubba wode oothiza; taakka oothodayis beeziza» yeegheeza.

¹⁸ Yesuusa maala bonchcheka gishos aadda baazin Xoossa fa Ade gi fana Xoossar ukkulsseez gishos Ayihuditay eza wodhodayis tiinaasaypp miinthii koyiza.

Xooss Na7ay mawute

¹⁹ Yesuusa mahii, «Taanii yinttis turo odiza; Na7ay fa aaddas abikka oothodayis danda7ooya. E fa Aday oothodar be7eezana aadda oothiza. Aday oothizana Na7aykka oothiza.

²⁰ Aday fa Na7a qadhdhiza gishos E oothiz ooothubba fa Na7a beeziza. Yi malabaz goday garkk E yhayapp aadhiz ooso fa Na7a beezoda.

²¹ Aday yhayqqeetza yhayiqopp denthii untts de7o inggizay garkk Na7aykka fa koyizitayis de7o inggiza.

²² Aday Na7ayis pirdde mawute ubba inggeezapp attin E oonakka pirddooya.

²³ Asay ubbitay Ada bonchchizay garkk Na7akka bonchchoda, Na7a bonchchowa oonkka Na7a kiitteez Adakka bonchchooya.

²⁴ «Taanii yinttis turo odiza; ta qaala si7izitayinnee tana azazeezana ammanizay medhina de7o yeza. E yhayiqopp de7o piinggeez gishos pirddinttamii.

²⁵ Taanii yinttis turo odiza; yhayqqeetza assay Xooss Na7a qaala si7iz wode ye7oda; yeykka yhatte. Ye qaala si7izay de7or yezoda.

²⁶ Adayis ees de7o yezay garkk Na7ayiskka ees de7o yezoday garkk inggintteeza.

27 As Na7a maaqqiz gishos Aday Na7ayis pirdde mawute inggeeza.

28 «Duufo yezitay e qaala si7ii dendod wode ye7od gishos yhaya malabaz giippate.

29 Lo77o ootheezittay de7or yezodayis ma iita ootheezittay pirdde ekkodayis duufopp dendoda.

30 «Taanii ta mawuter ababazikka oothodayis danda7ooya. Xoossay taasi odeezyay garkk pirddiza. Taanii tana kiitteezay koyiz baz oothizapp attin ta koyiz baz oothowa gishos ta pirdday tuma.

Yesuusas markkatteez asito

31 «Taanii tabaz markkatiko ta markkatithay tuma baaya.

32 Ta bagga markkattizay hara yeza; E tabaz markkattizay tuma maaqqizana taanii eriza.

33 «Yi Waannisako as kiittin E tumas markkatteeza.

34 Taanii yeya yinttis odizay, yi attod garkk geezapp attin as markkatithii taas koshsheez gishsho baaya.

35 Waannisa muqaadday garkk eexittar poo7eeza. Yi xiqqa wodes E poo7ayid ufaytteeza.

36 «Zin taasi Waannisapp aadhiz markka yeza. Taanii oothod garkk ta Aday taasi inggeez oositay ta bagga markkattiza; Aday tana azazeezana beeziza.

37 «Ma tana kiitteez Aday fa ubbas tabaz markkattiza. Yi E qaala ubbarakka si7ibe7ekka woy e malla bi7ibee7ekkaya.

38 E azazeezana yi ammanoowa gishos e qaalay yi wozina gancce baaya.

³⁹ «Geeshsha Maxaapitaypp medhina de7o dem-madbaz yinttis aazin unttan pilagiza; unttii tabaz markkattiza.

⁴⁰ Zin yi de7o denggodays taako ye7odayis koy-ooya.

⁴¹ «Asapp taanii bonchcho koyoooya.

⁴² Zin taanii yi wozina gancce Xooss qadhe baza eriza.

⁴³ Taanii ta Aday mawuter ye7eeza, zin tana mokkekkaya. Haray fa mawuter yi7iz wode eza mokkiza.

⁴⁴ Yi pettay pettaypp bonchcho koyizitay, pettii Xoossapp yi7iz galata ekkodayis koyoozitay, way-izii tana ammanodayis danda7ee?

⁴⁵ «Taanii ta Aday tiina yinttan mootizabaz yinttis aazippe. Yinttan mootoday yi ufayssar naagiz Muse.

⁴⁶ Yi Muse ammaneez baz maaqqeezako E ta bagga xaafeez gishos tanakka ammanodazin.

⁴⁷ Zin yi E xaafeezana ammanaam ixxiko ta qaala wayizii ammanodee?» yeegeeza.

6

*Yesuusa ichchin mukulo as muzeeza
(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luq. 9:10-17)*

¹ Yeypp guye, Yesuusa Xibiradoosa giz Galila Abbapp seko pino piinggeeza.

² E hargintteezitta fathor ootheez malla be7eez gishos gaame asay eza kaalleeza.

³ Yesuusa derell afa kezii, ezayid fa tamaaritayir wolla betteeza.

⁴ Ayihuditay bonchchiza Paaziqa Baale gallasay helleeza.

⁵ Yesuusa gaame asay faako yi7izana bi7ii Filphoosako, «Yha asa ubbita muzodayis gidiza katha anapp woommadee?» yegeeza.

⁶ E yeya Filphoosa faaccodayis geezapp attin E fa ubbas ab oothodazako eriza.

⁷ Filphoosa maaqqii Yesuusako, «Hara attozin, Ommar ommar, pettii pettii baadhithi helthodayis, nam7i xeet diinaarer soollo wonggikokka gidaamii» yegeeza.

⁸ Ma Yesuusa tamaaritaypp pettay, Simoon Phixiroosa ishay Indiraase,

⁹ «Ichchin bangga soollora nam77ii molo aykkeez pettii na7ay yhaydda yeza, zin yha as ubbayis eyey ab maaddodee?» yegeeza.

¹⁰ Yesuusa fa tamaaritayiko, «Asa bettithoytta» yegeeza. Ye aqayid gaame maata yeza; asay ubbitay beteeza. Dhiirathi asitay taybay ichchin mukulo maaqqada.

¹¹ Yesuusa soolla ekkii Xooss galatii maaqqii ezayid betteez asayis gisheeza. Molakka ekkii yhay garkk uddii inggin, asay fa koyeezay garkk meeza.

¹² U ubbitay mizheezaypp guye Yesuusa fa tamaaritayiko, «Pettii bazikka iitam garkk atteez gufa shiishoytta» yegeeza.

¹³ Yeyi gishos, u ubba shiisheeza. Asay miin atteez bangga soollo gufa shiishii taphpho nam77ii leemate kuntheeza.

¹⁴ Asay Yesuusa ootheez malla bi7ii «Yhayi tuma yha alame ye7od gintinteez nabe» yegeeza.

¹⁵ Yesuusa u eza aykkii wolqbar kawutisodayis qoppeezaana erii, fa aaddas derell afa maaqqii kezeeza.

Yesuusa abbal afar yedhdheeza

(Mat. 14:22-33; Mar. 6:45-52)

¹⁶ Sa7ay omathodar Yesuusa tamaaritay abbako wodhdheeza.

¹⁷ Sa7ay qammeez gishos Yesuusa haga unttiko ye7ekka gishos e tamaaritay wogolo gancce gelii abba piinggaa qifirnahooma yhammadayis dend-deeza.

¹⁸ Wolqqama carkko carkkeez gishos abbay eni7iza.

¹⁹ Ichchin woy usuppus kilo mitire maaqqoday garkk u abba pidhi yhanigeezayapp guye Yesuusa abbal afar yedhdhittar yi7izana bi7ii yashitteeza.

²⁰ Zin E, «Yashittifatte, tana be» yeegeeza.

²¹ Unttii ufayttii eza wogolo gancce gelsseeza; izir wogolay u yhanigiza abba gaxa helleeza.

Yesuusa de7o soollo

²² Wontitha gallas abbapp seko pino atteez gaame assay petti wogolo aadda yezana be7eez gishosinne Yesuusa fa tamaaritay wogolo gancce gelii, unttar yhanigozannee u fa aaddas yhanigeezana akaakeeza.

²³ Zin Xibaaradoosapp hara wogolitay Yesuusa Xooss galatin, assay soollo meeze aqa ye7eeza.

²⁴ Asay Yesuusa woy e tamaaritay ezayid baazana bi7ii, Yesuusa koyodayis wogolitayid gelii qifirnahooma yhanigeeza.

²⁵ Asay Yesuusa abbapp seko pino denguez wode «Asitamaarayyo, yhana wudayid ye7eenee?» yeegeeza.

²⁶ Yesuusa maaqqii, «Taanii yinttis turo odiza; yi tana koyizay soollo mi mizheez gishospp attin malla be7eez gishshos baaya.

²⁷ Dhabiza kathas oothippate, zin medhinas de7o inggiz kathas oothoytta. Xooss Aday E oothod garkk ezis mawute inggeez gishos ye katha As Na7ay yinttis immada eriseeza» yeegeeza.

²⁸ Yeezin untii, «Nuunii Xooss ootho oothodayis ab oothodee?» yeegeeza.

²⁹ Yesuusa maaqqii, «Yi oothod garkk Xoossay koyiz ooso yhaya: E azazeezana ammanoytta» yeegeeza.

³⁰ Unttii mahii, «Nuunii bi7ii, nena ammanod garkk aba malla ne bessade? Ne ab oothodee?

³¹ Geeshsha Maxaafayid, «U maad garkk soollo salopp inggeeza» ginttinttii xaafintteezay garkk nu aditay liizho denba manna meeza» yeegeeza.

³² Yesuusa, «Taanii yinttis turo odiza; yinttis salopp tuma soollo inggeezyay ta Adaypp attin Muse baaya.

³³ Yikkee, Xoossay inggiz soollay salopp wodhdheezay alamayis de7o inggiza» yeegeeza.

³⁴ Unttii mahii, «Godayyo, nuus ye soolla ubba gallas inggoba» yeegeeza.

³⁵ Yesuusa, «Taanii de7o inggiza soollo; taako yi7iz oonkka ubbarakka nayinttenna. Ma tana ammaniza athay ubbarakka saaminttenna.

³⁶ Zin taanii yinttis odeeza; yi tana be7eeza, zin ammanooya.

³⁷ Ta Aday taasi inggiz ubbitay taako ye7oda; ma taako yi7iz oonakka bale dakkaamii.

³⁸ Taanii ta koyiz baz oothodayis baazin tana kiiteezay koyiz baz oothodayis salopp ye7eeza.

³⁹ Tana kiiteezay koyizay yhaya: taanii E taas inggeez ubbitakka wurssith gallas yhayiqopp

denthoday garkkepp attin pettaka dhabisod garkk koyooya.

⁴⁰ Yikkee, ta Aday koyizay yeya: Na7a bi7ii ammaniza ubbitay medhina de7o ekkoda; taanii ye ubbita wurssith gallas medhina de7os yhayiqopp denthoda» yeegeeza.

⁴¹ Yesuusa, «Taanii salopp wodhdheez soollo» geez gishos Ayihuditay eza zigireeza.

⁴² Unttii, «Yhayi nuunii e adannee e indat eriza Yooseefa Na7a Yesuusa baasannee? Yeezin, E wayizii, «Taanii salopp wodhdheez» godayis danda7inee?» yeegeeza.

⁴³ Yesuusa mahii, «Pettay pettayira zigiriza ashshoytta.

⁴⁴ Tana kiiteez ta Aday taako ki7iza asapp attin taako ye7odayis danda7iza oonkka baaya. Taanii wurssithii gallas eza medhina de7os yhayiqopp denthoda.

⁴⁵ Nabitay, «Xoossay as ubba tamarssoda» yeegii xaafeeza. Ada si7izayinnee ezipp tamaariza oonkka taako yi7iza.

⁴⁶ Xooss lanqqepp ye7eezaypp attin Ada be7eezay oonkka baaya; e aadday Ada be7eeza.

⁴⁷ «Taanii yinttis turo odiza; tana ammaniza ooskka medhina de7o yeza.

⁴⁸ Taanii de7o inggiz soollo.

⁴⁹ Yi aditay liizho demba manno meeza, zin yhayqpeeza.

⁵⁰ Salopp yi7iz soollay yhaya; ye soolla miiz oonkka yhayqqaamii.

⁵¹ Salopp ye7eez de7o soollay tana. Oonkka yha soollo miiko medhinas yezoda. Ma yha alamay

de7or yezod garkk taanii yinttis immad soollay ta asho» yegeeza.

⁵² Ayihuditay, «Yha athay fa asho nu maad garkk nuus wayizii immadayis danda7ee?» yeegii woli gancce palameeza.

⁵³ Yey gishos, Yesuusa untiko, «Taanii yinttis turo odiza; As Na7a asho, yi maam ixxiko, e suutha yi uzhaam ixxiko, yinttis de7o baaya.

⁵⁴ Ta asho miiz athayisinnee ta suutha uzhiz athayis medhina de7o yeza. Taanii wursith gallas eza yhayiqopp denthoda.

⁵⁵ Ta ashay tuma muntta; ta suuthaykka tuma ushshii.

⁵⁶ Ta asho miiz athayinnee ta suutha uzhiz athay taar yeziza; taakka ezar yeziza.

⁵⁷ De7o Aday tana kiittin, taanii e baggar de7or yezay garkk, tana miiz athaykka ta baggar de7or yezoda.

⁵⁸ Salopp wodhdheez soollay yhaya: yi aditay mi yhayqeez mannay garkk baaya; yha soolla miiz athay medhinas yezoda» yegeeza.

⁵⁹ Yesuusa qifirnahooma katama Ayihuditay Woosa Keetha yhaya taamarsseeza.

Medhina de7o qaala

⁶⁰ Yesuusa tamaaritaypp gaame baggay yeya si7ii «Yhayi gelowa timirtte; yhayi oos gelee?» yegeeza.

⁶¹ Yesuusa fa tamaaritay yeyis zigireezana erii, «Yhayi yinttan dhubbinne?

⁶² Yeezin, As Na7ay tiin yezabessa pude kezodar yi bi7ii waagodeshsha?

⁶³ Ayyanay de7o inggiza; as wolqqa abikka maaddooya. Ta yinttis odiza qaalay de7o inggiz geeshsha Ayyanapp yi7iza.

⁶⁴ Zin yi gancce ammanoozitay yeza» yeegeeza. Ammanoozitay oonanttazako Yesuusa tiinapp aykkii eriza. Ma fana aathii immaday oonazako eriza.

⁶⁵ Maakka Yesuusa, «Aday yhanigoba geekka oonkka taako ye7odayis danda7ooya gi taanii odeezay yey gishshosi» yeegeeza.

⁶⁶ Yeyi gishos, Yesuusa kaallizitaypp gaamitay eza ashshii guye maaqqeeza; maaqqii eza kaal-libe7ekkaya.

⁶⁷ Yesuusa taphpho nam77ii fa taamarita, «Yinttikka ashshii yhammadayis koyinee?» yeegii oy-iceeza.

⁶⁸ Simoon Phixiroosa mahii, «Godayyo, nuunii ook yhammadee? Ne medhina de7o inggiz qaalar yeza.

⁶⁹ Neenii Geeshsha Xoossay na7a maaqqeezana nuunii ammanizannee eriza» yeegeeza.

⁷⁰ Yesuusa unttiko, «Taanii yinttan taphpho nam7ita maraxxekasa? Zin yinttipp pettay xalahe» yeegeeza.

⁷¹ Yesuusa yeya geezay Simoona Na7a Asiqoroto Yihudasi. Yihuda Yesuusana aathii immadayis yezi taphpho nam77ii tamaaritaypp petta.

7

Yesuusarannee e ishitayira

¹ Yeypp guye, Ayihuditay Yesuusa wodhodayis koyiz gishos E Yihuda ashshii Galilar yuuyeeza.

² Ayihuditay bonchchiza daase Baale bonchch-inttodayis ukkeeza.

³ Yeyi gishos, Yesuusa ishitay, «Ne tamaaritay neenii oothiz mallita be7ad garkk yhaypp denddii Yihuda biitta qitoba.

⁴ Paas erinttodayis koyiz as oonkka fa oosa qosooya. Neenii yhayitita oothii ne bagga alama erisoba» yeegeeza.

⁵ E ishitay yeya geezay ezal ammanaam ixxeez gishshosi.

⁶ Yesuusa unttiko, «Taas woday hellekkaya, zin yinttis ubba woday giiga.

⁷ Alamay yinttan ixxodayis danda7ooya, zin taanii alamay oosay iita maaqqizana markkattiz gishos tana ixxiza.

⁸ Yi baala yhanigoyttta; ta woday hellekkazay gishos taanii baala yhanggaamii» yeegeeza.

⁹ E yega gi Galila atteeza.

Yesuusa baala bonchchodayis yhanigeeza

¹⁰ E ishitay baala bonchchodayis yhanigeeza-ypp guye Yesuusa oonakka erisekkazar qosor ye aqa yhanigeeza.

¹¹ Ayihuditay baala bonchchiza aqayid, «E aba yenee?» yeegii eza koyeeza.

¹² Asay kalkkashii ebagga odinttodar baggitay, «E lo77o as» godar atteez asay ma, «Wa77a, E woya balithiza» yeegiza.

¹³ Zin Ayihude halaqitayis yashitteez gishos oonkka ebagga geesha odinttodayis danda7ekkaya.

¹⁴ Baala bonchchii gaabba helithodar Yesuusa Xoossa keethi yhanigii taamarssso aykkeeza.

¹⁵ Ayihuditay, «Yha athay timirtte tamaarekazar yhaya ubba wayizii ereennee?» yeegii malabaz geeza.

¹⁶ Yesuusa mahii, «Ta taamarssiza timirttay tana kiitteez Xoossapp yi7iz timirttepp attin tabaz baaya.

¹⁷ Xooss azazo oothodayis koyiz oonkka yha timirttay Xoossapp yi7izakonnee woy taanii taapp odizako eroda.

¹⁸ Paapp odiz oonkka fa ubba bonchcho koyiza. Zin fana kiitteezay bonchcho koyiz oonkka E tumanchcho; ezar worddo baaya.

¹⁹ Muse yinttis higge inggeeza, zin yinttipp oonkka higge naagekkaya. Yeezin abis tana wodhodayis koyee?» yeegeeza.

²⁰ Asay mahii, «Neell xalahe yeza; nena wodhodayis oonoo koyizay?» yeegeeza.

²¹ Yesuusa, «Taanii pettii malla uddin yi ubbitay malabaz geeza.

²² Yinttii, yi na7ita dookalodgarkk Muse azazeeza. Zin dookalo yi mayzitay udo aykkeezapp attin Muse baaya. Yeyi gishos, yi maala gallas dhiirath na7ita dookaliza.

²³ Muse higgay kiitteez gishos yi maala gallas dookalizabaz maaqqiko, taanii pettii asii kunthi galla patheezi gishos taar abis kaccee?

²⁴ Tuma pirdde pirddoyttap attin as aafe bi7ii pirddippate» yeegeeza.

Yesuusa, E Kiristtoosa?

²⁵ Yerusalaame asaypp pettay pettay, «U wodhodayis koyiz athay yhaya baasa?

²⁶ Yeezako, e pidhdhe odiza; untii eza abikka gooya. E Kiristtoosa maaqqizana halaqitay tuma erineshsha?

²⁷ Kiristtoosa yi7iza wode E anapp yi7izako oonkka erooya, zin e anapp ye7eezako nu eriza» yeegeeza.

²⁸ Yesuusa Xooss Keetha tamaarssittar fa qaala dhoqqi udii, «Tuma yi taanii oonazakonnee ta anapp ye7eezako erinee? Taanii ta mawuter ye7ekkaya, zin tana kiitteezay tuma; yi eza erooya.

²⁹ Zin taanii E kiittin e lanqqepp ye7eez gishos eza eriza» yeegeeza.

³⁰ Yeyi gishos, untii eza aykkodayis koyeeza. Zin e woday haga hellekkazay gishos oonkka ezal afa kushe gaddekaya.

³¹ Zin gaame asay Yesuusa ammanii, «Kiristtoosa ye7odar yha athay ootheez mallitaypp gaanggiza mallita oothodennee?» yeegeeza.

Yesuusana aykkodayis wotaaddaritay kiittint-teeza

³² Ferisaawe asay gaame asay Yesuusa oosay bagga kalkkashodar si7eeza. Qeese halaqitayinne Ferisaawe asay eza aykkii acishodayis Xooss keetha naagizita azazeeza.

³³ Yesuusa, «Taanii yinttar xiqla wode gam7oda; yeyp guye tana kiitteezayiko yhammad.

³⁴ Yi tana koyoda, zin denggaamii. Taanii yeza aqa yi ye7odayis danda7ooya» yeegeeza.

³⁵ Ayihuditay pettay pettayira, «yhayi nuunii denggowa aqo aba yhammad hanee? Girike katama gancce yez Ayihuditayiko yhanigii Girikita tamaarssodayis haninenee?

36 ‹Yi tana koyoda, zin denggaamii› ma, ‹Taanii yezabessa yi ye7odayis danda7ooya› guussay abi guusso?» yeegeeza.

De7o haath

37 Baala bonchchiza gallasitaypp wolqqamanne wurssith gallas Yesuusa denddii, fa qaala dhoqi uddii, «Saamintteez oonkka taako yi7ii uzho.

38 Tana ammaniza oonkka geeshsha Maxaafe geezay garkk de7o inggiz pultto haathay e ganccepp goggoda» yeegeeza.

39 E yeya geezay eza ammaneezitay ekkodayis yez geeshsha Ayyaanabagga. Yesuusa haga bonchchintteka gishos ye wode geeshsha Ayanay ingginttekkaya.

As gancce shaakintto medhintteeza

40 Ye asaypp gaamitay E giza si7ii, «Tuma yhayi nabe» yeegeeza.

41 Yhankkitay ma, «Yhayi Kiristtoosa» yeegeeza. Zin atteez asay ma, «Kiristtoosa Galilapp ye7odenee?

42 Geeshsha Maxaafay, ‹Kiristtoosa Dawite sheeshapp Dawitte yezeez Beeteleme katamap ye7oda› yeegosanee?» yeegeeza.

43 Zini, Yesuusa gishos asay woli gancce shaakintteeza.

44 Ye asaypp pettay pettay eza aykkodayis koyeeza, zin oonkka ezal afa kushe gaddekaya.

Ayihude halaqitay ammanekaya

45 Xoossa Keethi naagizitay qeese halaqitayikorannee Ferisaawitayiko guye maaqqii yi7in untii, «Abis eza ke7ekkasa?» yeegii oyiceeza.

46 Xoossa Keethi naagizitay unttiko, «Yha athay odizay garkk oonkka odinttooya» yeegii maheeza.

47 Ferisaawe asay mahii, «E yinttanakka balitheene?

48 Ayihude halaqqitaypp woy Ferisaawe asayapp eza ammaneez as yenee?

49 Muse higge eroowa yha asay baaditteeza» yeegeeza.

50 Ferisaawitaypp pettay qamma Yesuusako yhanigeez Niqodimoosa unttiko,

51 «Pettii asii giz baz si7ekkazar woy E ab ootheezako erekkar tiinattii ezal afa pirddizay nu higgayid yenee?» yeegeeza.

52 Unttii maaqqii, «Neekka ma Galila biitta aso? Galila biittapp nabe kezaamiza geeshsha Max-aafaypp pilagii denggoba» yeegeeza.

53* Ubbitay fa kara fa kara qiteeza.

8

Lagitar aykintteez asito

1 Yesuusa Woyira Derell afa qiteeza.

2 Ma wonttitha gallas guura Xoossa keethi maaqqeeza. Gaame asay eziko yi7in bettii unttan taamärssseeza.

3 Higge asitamaaritayinnee Ferisaawe asay lagitodar aykkeez pettii asito eziko ke7eeza. U as ubbay tiina izo essii,

4 «Asitamaarayyo, yha asita lagitodar nu aykkeez.

5 Muse higgay yhann garkk asita shuchchar cadintti yhayqqod garkk kiittiza. Yeezin, neenii waagee?» yeegeeza.

* **7:53** Binii pettii pettii maxaafitayid Waan 7:53 baaya.

6 U yeya geezay Yesuusana paaccii eza mootiz-abaz demmadayisii. Zin Yesuusa zuggii fa biradhher sa7all xaafeeza.

7 U eza mahii mahii oyicci ashshaamii ixxin, pude dhoqqi gi, «Yi gancce nagara oothekka as tiinatii izo shuchchar shoco» yeegeeza.

8 Maakka zuggii sa7all xaafeeza.

9 Unttii yeya si7eez wode cimitaypp aykkii pettay pettay kezitar wureeza. Yesuusa aadda ye aqayid eqqeez asitir atteeza.

10 E pude dhoqi gi asitiko, «Yhan astte, asay ana yhanigenee? Neell pirddeez oonkka baasa?» yeegeeza.

11 Ya asita, «Godayyo, oonkka baaya» yeegeeza.

Yesuusa mahii, «Taankka neell afa pirddaamii. Qitoba; yhannipp maaqqii nagara oothippe» yeegeeza.

Yesuusa alames poo7o

12 Maakka Yesuusa asayiko, «Taanii alames poo7o. Tana kaalliza oonkka de7o inggiz poo7ana dengodaypp attin dhuma gancce wutenna» yeegii odeeza.

13 Ferisaawe asay, «Ne nebaz markkattiza, zin ne markkatithay tuma baaya» yeegeeza.

14 Yesuusa mahii, «Taanii tabaz markkattikokka ta markkatithay tuma. Abis giiko, taanii anapp ye7eezako ma ana yhanigizako eriza, zin yi erooya.

15 Yi as qofal pirddiza; taanii pettii asallakka pirddaamii.

16 Taanii pirddiza baz maaqqikokka ta pirdday tuma. Abis giiko, tana kiiiteez ta Aday taar yeza-ypp attin taanii ta aaddas baaya.

¹⁷ Nam77ii as markkatithii miinggaiza yey yi higayid xaafintteeza.

¹⁸ Taanii tabaz ta ubbas markkattiza; ma tana kiiiteez ta Aday tabaz markkattiza» yeegeeza.

¹⁹ Unttii, «Ne aday aba yenee?» yeegii eza oyiceeza.

Yesuusa mahii, «Yi tana woy ta Ada erooya. Tana eriza maaqquezako, yi ta Adakka erodazin» yeegeeza.

²⁰ Yesuusa Xoossa Keethi muxaata muishe oliz saaxine yez bessa yeya taamarsseeza. E qammay haga hellekkazay gishos oonkka eza aykkekka.

²¹ Maakka Yesuusa unttiko, «Taanii yhammadazin; yi tana koyoda, zin yi atotithi dengaamii yi nagarara yhayqqoda. Taanii yhanigiza aqo yhammadayis yi danda7ooya» yeegeeza.

²² Ayihude halaqitay, «E, ‹Taanii yhanigiza aqo yi yhammadayis danda7ooya› yeegeeza. E fana fana fa aaddas wodhodayisonee?» yeegeeza.

²³ Yesuusa mahii, «yi sa7app; ta afappe. Yi yha alamataypp, ta yha alamataypp baaya.

²⁴ Yi atotithi dengaam yi nagarara yhayqqod gitayinttis odeezyay Yhayisii. Taanii Tana yi ammanaam ixxiko yi atotithi dengaamii yi nagarara yhayqqoda» yeegeeza.

²⁵ Unttii, «Neenii oonoo?» yeegii oyiceeza. Yesuusa maaqqii, «Taanii, tiinapp yinttis odeezyay tana.

²⁶ Taanii yi baz odii pirddiza baz gaame baz yeza. Zin tana kiiiteezay tumanchcho; ma ta eapp si7eezan aadda alamatayis odiza» yeegeeza.

²⁷ Yesuusa fa Adaybagga odizana u akaakekkaya.

²⁸ Yeyi gishos, Yesuusa untiko, «Yi As Na7a pude dhoqi oothiza wode Taanii Tana Maaqquezana yi eroda. Maakka taanii ta silixaaner abikka oothodannee ta Aday tana tamaarsseezana odiza yi eroda.

²⁹ Tana kiitteezay taar yeza. Taanii ubba wode eza ufayssiza baz oothiza gishos E tana ta ubbas ashshekkaya» yegeeza.

³⁰ Yesuusa yeya ododar si7eez gaame asay eza ammaneeza.

Nagara aylletithap kessii

³¹ Yesuusa fana ammaneez asitayiko, «Yi ta timirrtayis kiittinttiko tuma tana kaallizita.

³² Yi tuma eroda; tumaykka yinttan wozii ekkoda» yegeeza.

³³ Unttii mahii, «Nuunii Afraame sheeshii; nuunii ooskka ayllitibe7ekkaya. Ne waagii, «Yi wozinttoda gee?» yegeeza.

³⁴ Yesuusa mahii, «Taanii yinttis turo odiza; nagaara oothizi oonka nagara aylle.

³⁵ Aylle medhinas kara asar yezooya, zin na7ay medhinas kara asar yeziza.

³⁶ Na7ay yinttan woziko yi tuma wozinttoda.

³⁷ Yi Afraame sheesh maaqquezana taanii eriza. Zin ta qaalay yi wozina gancce baazay gishos tana wodhodayis koyiza.

³⁸ Taanii ta Aday tana beezeezana odiza, zin yinttikka yi adayapp si7eezan oothiza» yegeeza.

³⁹ Unttii mahii, «Nu adayi Afraame» yegeeza.

Yesuusa untiko, «Yi Afraame na7ita maaqquezako E ootheezana oothoda.

40 Zin Xoossapp si7eez tuma odeeze tana yi wod-hodayis koyiza. Afraame yhay garkk oothekkaya.

41 Yinttii, yi adayi ootheezaana oothiza» yeegeeza.

Unttii mahii, «Nuunii lagiter yelintteez na7ita baaya; nuus pettii Aday Xoossay aadda yeza» yeegeeza.

42 Yesuusa unttiko, «Xoossay tuma yi ade maaqqeezako yi tana qadhdhoda; abis giiko, ta Xooss lanqqepp yi7ii yhaydda yeza. Tana E kiitteezapp attin taanii ta mawuter ye7ekkaya.

43 Taanii giza yi si7odayis kozhoowa gishos ta giz baz yinttis gelooya.

44 Yinttii, yi aday xalehay na7ita. Ma yinttii, yi adayi amottizbaz oothodayis koyiza. E tiinap aykkii shemppo wodhiza. Tuma ezar baazay gishos E tuma ixxiza. Worddo ezis medho maaqqeez gishonnee E worddo adenne worddo odinttar paap odinttiza.

45 Taanii turo odiza, zin yi tana ammanooya.

46 Yinttapp, «Neenii nagara oothodar ta be7eeza» godayis danda7izay oonoo? Taanii turo odinttiz-abaz maaqqiko tana abis yi ammanoosa?

47 Xooss asii Xoossay giz baz si7iza. Yi Xooss as maaqqekka gishos Xoossay giz baz si7ooya» yeegeeza.

Yesuusa Afraamepp tiina

48 Ayihuditay mahii, ««Neenii Samaare asii; neell tuna ayyana yeza» guusayid buuta yenee?» yeegeeza.

49 Yesuusa unttiko «Taal afa tuna ayyana baaya. Taanii ta Ada bonchchiza, zin yi tana kawushshiza.

50 Taanii ta ubbas bonchcho koyooya; taanii bonchchinttod garkk koyizaynnee taas pirddizay yeza.

51 Taanii yinttis turo odiza; ta qaala naagiz oonkka yhayqqaamii» yeegeeza.

52 Ayihuditay mahii, «Neell afa tuna ayyana yezana nuunii yhatti ereeza. Afraame yhayqpeeza; nabitaykka yhayqpeeza. Zin neenii, ‹Ta qaala naagiz oonkka yhayqqaamii› yeegiza.

53 Neenii yhayqqeez nu ada Afraamepp aadhinee? Nabitaykka ma yhayqpeeza. Neenii nena oona gi qoppee?» yeegeeza.

54 Yesuusa, «Taanii tana bonchchiko ta bonchchay cere. Yi, ‹Nu Xoossa› giz ta Aday E tana bonchchiza.

55 Yi eza eraami ixxiko taanii eza eriza. Taanii eza erooya giiko yi garkk worddotiza. Zin taanii eza eriza; ma e qaallakka ta naagiza.

56 Yi adayi Afraame ta yi7ith gallasa bi7ii ufayt-todayis amotteeza; bi7ikka ufaytteeza» yeegeeza.

57 Ayihuditay mahii, «Hara attozin, nees ishatam laythi kumekkazin wayizii Afraame be7eeza gee?» yeegeeza.

58 Yesuusa untiko, «Taanii yinttis turo odiza; Afraame yelinttodaypp tiin taanii yeza» yeegeeza.

59 Yeyi gishos, untii Yesuusa shocodayis shuchchi ekkeeza. Zin Yesuusa untapp geemmii Xoossa keethapi kezii qitteeza.

9

Yesuusa to7a maaqqii yelintteez atha patheeza

1 Yesuusa yhanigittar yelintteezayapp to7a maaqqii yez pettii atha be7eeza.

² E tamaaritay, «Asitamaarayyo, yha athay to7a maaqqii yelinttod garkk nagara ootheezay oonoo? E oothenenne eza yeleezitay ootheenee?» yeegii oyiceeza.

³ Yesuusa, «Xoossa ooso ezal afa benttod garkkepp attin E woy eza yeleezitay nagara ootheez gishos baaya.

⁴ Gallasa yezin tana kiitteezay oosa ta oothodayis beeziiza. Oonkka oothodayis danda7oowa qammay yi7iza.

⁵ Taanii alamayid yezar alamayis poo7o» yeegeeza.

⁶ Yesuusa yeya gi sa7a cutteeza. Fa cuchchayir laafa biitta laakithii ye urqqayir to7a athay aafa tizheeza.

⁷ Yeezii, «Yhanigii Salihoomme giz teqintteez haatha ne aafa meecinttoba» yeegeeza. (Salahoome guussay kiitinteeza guusii) Yeyi gishos, athay yhanigii fa aafa meecinttii bi7ittar maaqqeeza.

⁸ Athay shooritaynnee athay tiin woossodar be7eez asay, «yhayi bettii woossiza atha baasa?» yeegeeza.

⁹ Pettii pettii asay, «yhayi eza» yeegeeza.

Yhankkitay ma, «Wa77a, yhayi eza aazizapp attin eza baaya» yeegeeza.

Zin athay, «Ee, tana» yeegeeza.

¹⁰ Unttii eziko, «Yeezin ne aafay wayizii be7eenee?» yeegii oyiceeza.

¹¹ E mahii, «Yesuusa giz athay xiqla urqqa laakithii ta aafa tizhii, Salihoomme yhanigii ne aafa meecinttoba» yeegin, taanii yhanigii meecinttii bi7ii atteeza» yeegeeza.

¹² Unttii eziko, «E aba yenee?» yeegii oyiceeza. Athay, «Taanii erooya» yeegheeza.

Ferisaawe asay haneezibaza erodayis koyeeza

¹³ Unttii tiin to7a, zin yhatti be7eez atha Ferisaawitayiko kanggeeza.

¹⁴ Yesuusa urqqa laakithii athay aafa patheez gallasay maala gallasii.

¹⁵ Yeyi gishos, athay wayizii be7eezako Ferisaawe asay eza mahii oyiceeza. Athay unttiko, «E ta aafate xiqqa urqqa tizheeza. Ta aafa meecintti yhatti bi7iza» yeegheeza.

¹⁶ Ferisaawitaypp pettay pettay, «yhaya ootheez athay maala higge naagoowa gishos Xoossapp ye7ekkaya» yeegheeza.

Zin yhankkitay, «Nagaranchcho asii yhay garkk mallita wayizii oothodayis danda7ee?» yeegii woli gancce shaakintteeza.

¹⁷ Yeyi gishos, Ferisaawe asay athayiko, «E ne aafa bi7iseez gishos ne ebaz waagee?» yeegheeza. Athay, «E nabe» yeegheeza.

¹⁸ Ayihude halaqitay, e indatinnee ada xeegii oyicod gatho, athay tiin to7a maaqquezannee yhatti E bi7izana ammanekaya.

¹⁹ Unttii e indatonnee e adayiko, «Yi ‹To7a maaqqii yelintteeza› giz yi na7ay yhaya? Yeezin, yhatti wayizii be7eenee?» yeegii oyiceeza.

²⁰ Eza yeleezitay, «yhayi nu na7a maaqquezannee to7a maaqqii E yelintteezana nu eriza.

²¹ Zin yhatti E wayizii be7eezako ma e aafa oonii patheezako nuunii erooya. Eza oyicoytta. E fana ereez as maaqquez gishos fabaz ododayis danda7iza» yeegheeza.

22 Eza yeleezitay yeya geezay Ayihuditayis yashitteez gishshosi. Abis giiko, Ayihuditay, Yesuusana E Kiristtoosa yeegii markkattiz asii yezako ye atha Ayihuditay Woosa keethapp bayi7odayis qofa acceeza.

23 Eza yeleezitay, «E fana ereez asii; eza oyicoytta» yeegeezay yhaya.

24 Yeyi gishos, to7a maaqqii yelintteez atha untii mahii xeegii, «Tuma ododayis Xoossa bonchoba; yha athay nagaranchcho maaqqizana nu eriza» yeegeezza.

25 Athay mahii, «E nagaranchcho maaqqeezana, ta erooya. Taanii to7a maaqqeezannee e yhatti bi7izana aadda eriza» yeegeezza.

26 Unttii mahii, «E nees ab ootheennee? E ne aafa wayizii patheennee?» yeegeezza.

27 E unttiko, «Taanii yinttis odeeza, zin yi si7ibe7ekkaya. Abis maaqqii maaqqii si7odayis koyinnee? Yinttikka e tamaare maaqqodayis koyinee?» yeegeezza.

28 Unttii eza cazhii, «Ne ye athay tamaare; nuunii Muse tamaare geeza.

29 Xoossay Muses odeeza nuunii eriza, zin yha athay E anapp ye7eezakokka nu erooya» yeegeezza.

30 Athay unttiko, «E anapp ye7eezako yinttii eroozay malabaz, zin E ta aafa patheeza.

31 Xoossa bonchchizannee E koyiz baz oothiza atha Xooss si7eezapp attin nagara oothizita si7ooya.

32 Salo sa7a medhinteezayapp to7a maaqqii yelintteez as aafe patheezay oonkka baaya.

³³ Yha athay Xoossapp kiitinttekkazako pet-tibazikka oothodayis danda7ooya» yeegeeza.

³⁴ Unttii maaqqii, «Neenii nagarara yelinttii dic-ceezay nuna tamaarssodayis koyinee?» yeegeeza. U eza Ayihuditay Woosa keethapp kesseeza.

Wozina to7atithi

³⁵ Yesuusa unttii atha bale keseezana si7ii eza hellii, «As Na7a ne ammaninee?» yeegii oyceeza.

³⁶ Athay Yesuusako, «Godayyo, ta Eza ammanod garkk E oonoo? Taas odooye?» yeegeeza.

³⁷ Yesuusa athayko, «Ne Eza be7eeza; yha neer odinttizay Eza» yeegeeza.

³⁸ Athay mahii, «Godayyo, ta ammaniza» yeegii Yesuusas goynniza.

³⁹ Yesuusa, «To7itay be7adgarkk bi7izitay to7oday garkk pirddodayis yha alame ta ye7eeza» yeegeeza.

⁴⁰ Ezar yezi xiqlqa Ferisaawe asitay yeya si7ii, «Nu to7annee?» yeegii woli oycicheeza.

⁴¹ Yesuusa, «yi to7ita maaqqeezako yinttis na-gara baaya. Zin yhatti yi bi7iza giz gishos yi, yi nagarara yi yeza» yeegeeza.

10

Henggizayanee e durita

¹ Yesuusa, «Taanii yinttis turo odiza; dur kale gancce pengen baazin hara oger geliz oonkka kay-izonnee paanno.

² Yeya maaqqozin pengen gelizay durita heeng-gizaya.

³ Penge naagizay ezisi penga dooyiza; duri-taykka E qaala si7iza. E fa durita u sunthayir sunthayir xeegiza; untan kaalithii bale kessiza.

⁴ E ootheez faasita bale kesseezaypp guye u tiina tiina yedhdhiza. Untikka E qaala eriza gishos Eza kaalliza.

⁵ Hara as qaala untii eroowa gishos eep haakkizapp attin E lassa kaallooya» yeegeeza.

⁶ Yesuusa untis yha aazisa odeeza, abi odeeza-kko untii akaakekkaya.

⁷ Mahii Yesuusa untiko, «Taanii yinttis turo odiza; ta duritayis penge.

⁸ Taapp tiini ye7eez ubbitay kayizonnee paanno, yeya maaqadar duritay untan si7ibe7ekkaya.

⁹ Pengey tana; ta baggar geliza oonkka attoda. E ta baggar gelodannee kezoda; lo77o heenggintiz aqo demmada.

¹⁰ Kayzo kasttodayis, shukkodaysinnee dhabisodayis yi7izap attin harabazis ye7ooya. Taanii untis de7o yezod garkkerannee kumii fucod garkk ye7eeza.

¹¹ «Taanii lo77o henthanchcho; lo77o henthanchchay fa duritay gishos fa shempo aathii ingiza.

¹² Kera heenggiz as duritay godanne henthanchcho baazay gishos fuge yi7iko bi7ii durita ashii hali7iza. Yeyi gishos, suudhume durita aykkii laaliza.

¹³ Kera heenggizay miishes heenggiz gishonnee duritaybaz eza qofisoowa gishos durita ashii laasiza.

14-15 «Taanii lo77o henthanchcho. Ta Aday tana erizay gark taankka ta Ada eriza. Yey garkkekka, ta ta durita eriza; ta duritaykka tana eriza. Taanii ta duritay gishos ta shemppo aathii inggiza.

16 Yha wudayid baa hara duritay taas yeza. Taanii unttanakka ko7odayis beeziya. Unttii ta qaala si7oda; untii petti wude maaqqada; hen-thanchchaykka petta.

17 «Taanii ta shemppo aathii inggii mahii ekkiz gishos ta Aday tana doseeza.

18 Ta dosiza ta shemppo aathii inggizaypp attin taapp oonkka ekkenna. Ta ta shemppo aathii im-madayisinnee mahii ekkodayis silixxaanee taas yeza. Taanii oothod garkk ta Aday tana kiitteezay yhaya» yeegeeza.

19 Yeya E geetz gishos Ayihuditay gancce maakka shaakotethii medhintteeza.

20 Unttapp gaame baggay, «Ezar tuna ayyana yeza! E eeyiza! E giz baz abis si7inee?» yeegeeza.

21 Yhankkitay ma, «Xalahe aykkeez as yhay garkk odinttooya. Tuna ayyana to7a aafe beezydayis danda7inee?» yeegeeza.

Yesuusa As Na7a

22 Yerusalaame Xoossa Keethi orotheez gallasitay bonchchiza baale helleeza; ye wode sa7a barigo.

23 Yesuusa Xoossa Keethi Solomone baaranddar yuuyiza.

24 Ayihuditay Yesuusa lanqqayid shiiqii eqqii, «Neenii nuna ayide hellodayis sidher gaddodee? Neenii Kiristtoosa maaqqiko ane nuus geeshshii odoba» yeegeeza.

²⁵ Yesuusa maaqqii unttiko, «Taanii yinttis odeeza; zin yi tana ammanooya. Taanii ta Aday taasi inggeez mawuter oothiza oosay tabaz markkattiza.

²⁶ Zin taanii yinttis odeezy garkk yi ta dure maaqqekka gishos ammanooya.

²⁷ Ta duritay ta qaala si7oda. Ta unttan eriza; unttikka tana kaalliza.

²⁸ Taanii unttis medhina de7o inggiza; unttii ubbarakka dhabaamii. Oonkka ta kushep unttan bonqqii ekkodayis danda7ooya.

²⁹ Unttan taasi inggeez ta Aday ubbap aadhiza oonkka ta Aday kushep unttan bonqqii ekkodayis danda7ooya.

³⁰ Taannee ta Aday petto» yeegeeza.

³¹ Ayihuditay Yesuusa shocodayis maakka shuchchi dentheeza.

³² Yesuusa unttiko, «Taanii oothod garkk ta Aday taasi inggeez gaame lo77o oosita yinttan oothii beeziza. Yeyititaypp aayay gishos tana shuchchar shocodayis koyinnee?» yeegeeza.

³³ Ayihuditay mahii, «Nuunii nena ne lo77o ooso gishos shuchchar shocodayis koyooya. Zin neenii Xooss cazheez gishonnee as maaqqitar ne nena Xooss giz gishshosi» yeegeeza.

³⁴ Yesuusa mahii, «Geeshsha Maxaafayid Xoossay, ‹Yi Xoossita› geezay xaafinttekkasa?

³⁵ Geeshsha Maxaafay medhinas laaminttaam-mii. Xoossay fa qaala inggeez asita, ‹Xoossita› gi xeegiko,

³⁶ Ta tana Xooss na7a geezayis, Aday maraxii yha alame kiitteez tana Xooss Na7a wayizii ‹Xoossa ne cazhiza› yeegee?

³⁷ Taanii ta Aday oothizana oothaam ixxiko tana ammanippatte.

³⁸ Zin taanii oothizabaz maaqqiko yinttii tana ammanaam ixxikokka, ta Aday taar yezannee taakka ta Adayir yezana yi erod garkk ta oosa ammanoytta» yeegeeza.

³⁹ Maakka unttii eza aykkodayis koyeeza, zin E unttapp buuttii kezeeza.

⁴⁰ Waannisa tiin xammaqiza aqa, Yorrdanoosa borikap seko pino Yesuusa piinggaa ezayid gam7eeza.

⁴¹ Gaame asay Yesuusako yi7ii, «Waannisa malata oothekkaya, zin E yha athayabaz odeezebazay ubbay tuma» yeegeeza.

⁴² Ezayid gaame asay Yesuusa ammaneeza.

11

Alaazara yhayiqo

¹ Bitaana heera Alaazara giz pettii athay harggintteeza. Bitaana Mayiramirannee I mishshitti Marttara yeza heera.

² Mayrama Goday toka shitto tizheez fa binanayirakka e toka ucceezano. Harggintteezay I isha Alaazara.

³ Yey gishos, mishunthikka, «Godayyo, ne dosizay harggintteeza» gi Yesuusako azazeeza.

⁴ Yesuusa yeya si7ii «Yha harggay, Xoossaynnee e Na7ay bonchchnttod garkkepp attin yhayiqos helithiz harige baaya» yeegeeza.

⁵ Yesuusa Martta, I mishshitonnee Alaazara qaadhiza.

⁶ Zin Alaazare harggintteeza gin Yesuusa si7ii fa yeza aqo nam77ii gallas gam7eeza.

7 Yeypp guye, Yesuusa fa tamaaritayiko, «Mahii Yihuda biitta wolla yhammad» yeegeeza.

8 E tamaaritay mahii, «Asitamaarayyo, xiqqa wodepp tiin Ayihuditay nena shuchchar shoccii wodhodayis koyeezannee; yhattekka gede yhammadee?» yeegeeza.

9 Yesuusa, «Pettii gallasa gancce taphpho nam77ii saate baasannee? Gallas yedhdhiz asii yha alame poo7a bi7iza gishos dhubinttaamii.

10 Zin qamma yedhdhiz oonkka poo7o baazay gishos dhubinttiza» yeegeeza.

11 Yesuusa yeya geezaypp guye unttko, «Nu qadhdhiza Alaazare gentteeza, zin eza denthodayis taanii yhammad» yeegeeza.

12 E tamaaritay mahii, «Godayyo, E gentteezbaz maaqqiko eesi lo77oda» yeegeeza.

13 Yesuusa Alaazare yhayqqeezay gishos yeya odeeza, zin unttsi cer gentta aaziza.

14 Yeyi gishos, Yesuusa qoncisiunttko, «Alaazare yhayqqeeza.

15 Yi ammanod garkk taanii ye aqayid baa maaqqeezayis yi gishos tana ufayssiza. An yedhdhoytta; eziko wolla yhammad» yeegeeza.

16 Yeypp guye, Didimoosa ginttinttz Toomaasa fa lagge tamaaritayiko, «Asitamaarayir yhayqqudayis nuukka wolla yhammad» yeegeeza.

Yesuusa dendonnee de7o

17 Yesuusa Bitaana hellodar Alaazare mooginttin oyddii gallas maaqqeeza.

18 Bitaane Yerusallemepp hayidzii kilo mitire garkk haakkiza.

19 Gaame Ayihuditay Marttannee Mayramo u ishay yhayqqeezayis minthathodayis ye7eeza.

20 Martta Yesuusa ye7eezana si7ii eza mokkodayis kezeeza, zin Mayrama keetha atteeza.

21 Martta Yesusako, «Godayyo, neenii yhaydda yeza maaqqeezako ta ishay yhayqqaam.

22 Zin yhatti maaqqikokka neenii woossiza baz Xoossay nees immadana taanii eriza» yeegeeza.

23 Yesuusa, «Ne ishay yhayiqopp dendoda» yeegeeza.

24 Martta eziko, «Wurssith gallas E yhayiqopp dendodana ta eriza» yeegeeza.

25 Yesuusa iziko, «Taanii dendonnee de7o; tana ammaniza oonkka yhayqqikokka de7or yezoda.

26 Ma de7or yezayinnee tana ammaniza oonkka yhayqqaam. Yeya ne ammaninee?» yeegeeza.

27 Martta mahii, «Godayoo, ee taanii ammaniza! Neenii Xooss Na7a, alame ye7odayis yeza Kiristtoosa maaqqizana taanii ammaniza» yeegeeza.

28 Martta yeya geezaypp guye, yhanigii fa mishshitto geema xeegii, «Asitamaaray yi7ii nena koyiza» yeegeeza.

29 Mayrama yeya si7ii ellisii denddii Yesusako yhanigeeza.

30 Ye wode Yesuusa Martta eza Mokkeez aqo yeza; haga heera hellekkaya.

31 Mayramo minthathitar izir kara yezi Ayihuditay, iza denddii ellisii bale kezeeyaya bi7ii, du- ufo yhanigii yeekkodayis haniza aazin izo kaallii kezeeza.

³² Mayrama Yesuusa yeza aqa yhanigii eza bi7ii e tokayil af afa guphingga, «Godayyo, neenii yhaydda yeza maaqqeezako ta ishay yhayqqaamizin» yeegeeza.

³³ Yesuusa Mayiraminnee iir yez, Ayihuditay yeekkizana bi7ii, fa wozinar iita micintti,

³⁴ «Aba moogeenee?» yeegii oyicin, «Godayyo, yi7ii bo7oba» yeegii maheeza.

³⁵ Yesuusa afuxeeza.

³⁶ Yeyi gishos, Ayihuditay, «E Alaazara ab garkk qadhdhizako bo7oytta» yeegeeza.

³⁷ Zin unttapp pettay pettay, «yhai to7a bi7iseezay yha athay yhayqqaam garkk oothodayis danda7aamonee?» yeegeeza.

Yesuusa Alaazara yhayiqopp dentheeza

³⁸ Maakka Yesuusa micintti, Alaazare moogintteez duufa qitteeza. Ye duufay shuchchar gordintteez komi7o.

³⁹ Yesuusa, «Shuchcha denthoytta» yeegii azazeeza.

Martta, «Godayyo, E yhayqqeezaypp oyddii gallas maaqqeez gishos yhatti zeeqqoda» yeegeeza.

⁴⁰ Yesuusa Marttako, «Ne ammanizabaz maaqqiko Xooss bonchcho be7adana taanii nees odekkasa?» yeegeeza.

⁴¹ Unttii shuchcha denthin Yesuusa salo pude bi7ii, «adayyo, tana ne si7eez gishos nena galatiza.

⁴² Ne ubba wode tana si7izana taanii eriza. Zin yhaydda eqqeez asay neenii tana azazeezana ammanoday garkk taanii u gishos yhaya giza» yeegeeza.

⁴³ Yesuusa yeya geeyaypp guye, fa qaala dhoqi uddii, «Alaazara, yhana kezoba!» yeegeeza.

44 Yhayqqeez athay zidhithatir kushaynnee tokay shalor acinttii yezin e aafe baggay goozintteezin duufayapp kezeeza. Yesuusa unttan, «Billoyta! Yhamme goytta!» yeegeeza.

*Kiristtoosal afa tobbeeza
(Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luq. 22:1-2)*

45 Yeyi gishos, Mayramiko ye7eez Ayihuditaypp gaamitay Yesuusa ootheezana bi7ii eza amma-neeka.

46 Zin unttapp pettay pettay Ferisaawitayiko yhanigii Yesuusa ootheezana unttisi odeeza.

47 Yeypp guye, qeese halaqitayinnee Ferisaawe asay shanggo shiishii, «Yha athay gaame malla oothizi gishos nu abi udoo?

48 Nuunii eza si77i gi ashshiko as ubbay eza ammanoda. Ma Oroome biitta asay yi7ii nu Xoossa Karannee nu gada dhabisoda» yeegeeza.

49 Unttapp pettay Qayyaafa gizayi, ye laythi qeese halaqa maaqqeezay, «Yi abikka erooya!

50 Asay ubbitay dhabizaypp as ubbay gishos pettii as yhayqqizay lo77o maaqqizana yi eroosa?» yeegeeza.

51 E yeya paapp geekkaya. Zin (ye laythi qeese halaqa maaqqiz gishos Yesuusa Ayihude as gishos yhayqqodayis beezihana tinbbite odeeza.

52 Ma Yesuusa Ayihude as aaddas baazin laalinttii yezi Xoossa asii ubba wollal shiishodayisnnnee pettii asii oothodayis yhayqqoda.)

53 Ye gallasapp aykkii unttii eza wodhodayis tobbeeza.

54 Yey gishos, Yesuusa Ayihuditay gancce geeshshar yuuyekkaya. Zin liizho deniba lanqqe

yezi Efreme heera yhanigeeza. Fa tamaaritayir ye aqayid gam7eeza.

⁵⁵ Ayihuditay bonchchiza Paaziqa gallasay uuk-keeza. Ma gaame asay fana qashodayis Paaziqa bonchchiza gallasay hellodaypp tiina ye biittapp Yerusalaame qitteeza.

⁵⁶ Unttii Xoossa Keetha eqqii Yesuusa yi7itha naagiza gishos «Abi qoppee? Yesuusa baala bonchchodayis ye7oosa?» yeegii pettay petta oy-iceeza.

⁵⁷ Qeese halaqitayinnee Ferisaawe asay Yesuusa aykkodayis, E yezabessa eriza oonkka paasi odod garkk azazeeza.

12

*Yesuusana shitto tizheeze asito
(Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9)*

¹ Paaziqa bonchchiza gallasipp usuppun gallas tiinattii, Yesuusa yhayiqopp dentheez Alaazare yezi heera, Bitaana qiteeza.

² Ye aqayid untii ees kaho giigiseeza. Alaazare Yesuusar wollal munttal betteezin Martta untan mokkiza.

³ Mayrama narddoosa giz gaame al7o geesh shitto ki7i Yesuusa toka tizheeza. Fa binnannayir e toka ucceeza; keetha ubbay shitto sawor tonkki geeza.

⁴ Zin Yesuusa tamaaritaypp pettay, Yesuusa aathii inggoday, Asiqoroto Yihuda,

⁵ «Abis yha shittay hayidzii xeet dinnare bayizinttii, miishay manqqtayis ingginttoosa?» yeegizeeza.

6 (E kayzo maaqqeez gishos yeya geezapp attin manqqitayis qadhintti geekkaya. E miishe quribo aykkiza maaqqeez gishos ubba wode eza-yapp paas ekkiza.)

7 Yesuusa, «Iza paas yeza baz ta moogo gallasis minjjeez gishos izo ashii ashshoytta.

8 Manqqitay ubba wode yinttar yezoda, zin taanii ubba wode yinttar yezaamii» yeegeeza.

9 Ye wode gaame asay Yesuusa Bitaana yezana si7ii gede yhanigeeza. Unttii Yesuusa aadda baazin E yhayiqopp dentheeze Alaazarakka be7adayis yhanigeeza.

10 Yeyi gishos, qeese halaqitay Alaazarakka ma wodhodayis tobbeeza.

11 Abis giiko, Alaazara baggar gaame Ayihuditay unttan ixxii Yesusana ammaniza.

*Yesuusa bonchchor Yerusalem geleeza
(Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luq. 19:28-40)*

12 Wonttitha gallas Paaziqa bonchchiza aqo ye7eez woya Yesuusa Yerusalem yhanigiza si7ii,

13 Zambba haye ekkii eza mokkodayis kezeeza. Fa qaala dhoqqi udii, «Hosaana! Xoossay galatintto! Goday sunthar yi7izay anjjintto! Xoossa Isreele Kaattay anjjintto!» yeegeeza.

14-15 Geeshsha Maxaafayid, «Xiyone katamas, yashittippe!

Yeezako, ne Kaatay hare na7al afa bettii yi7iza» giinttintteezay garkk Yesuusa hare na7a dengii eza toggeeza.

16 Yesuusa tamaaritay yeya tiin akaakekaya. Zin Yesuusa bonchchinttezaypp guye untii yeya ubba akaakeeza. Yeyi ubbay geeshsha Maxaafay geezay gark haneeza.

17 Yesuusa Alaazara duufoppi xeegii, yhay-iqoppi dentheez wode ezar yez gaame asay Yesuusa oosa markkatteeza.

18 Gaame asay eza mokkodayis kezeezay, E ye mallita ootheezana si7eez gishshosii.

19 Yey gishos, Ferisaawe asay pettay peetayiko, «Nu abkka oothodayis danda7ooza bo7oytta; woya ubbay eza kaalliza» yeegeeza.

20 Paaziqa bonchchiza gallas goynnodayis Yerusalaame yhanigeezitay gancce pettii pettii Giriike asay yeza.

21 Untti Galila biitta Beetesayda katamapi ye7eez Filphoosakko yhanigii, «Godayyo, nuunii Yesuusa be7adayis koyiza» yeegii woosseeza.

22 Filphoosa yhanigii Indiraases odin nam7itay yhanigii, Yesuusas odeeza.

23 Yesuusa untiko, «Asi Na7ay, bonchchintiza wode helleeza.

24 Taanii yinttis turo odiza; pettii gistte aafe bitta gancce wodhdhii wooqqekka attiko fa aaddas attiza. Zin ye gistte aafay wooqqiko gaame aafe aafiza.

25 Fa shemppo qadhdhiza oonkka dhabisiza; fa shemppo yha alamayid ixxiza oonkka medhinas de7os nagisiza.

26 Taanii yeza aqo taar yezod garkk taasi oothodayis koyiz oonkka tana kaallodayis beeziza. Taas oothiza oonakka ta Aday bonchchoda.

Yesuusa fa yhaiqo bagga tiinatii odeeza

27 «Yhatti ta shemppay gaame un77initeeza; yeezin waago? ‹Ta Adayyo, tana yha saataypp ashshooyee› yeego? Wa77a, taanii ye7eezay meto ekkodayisii.

28 Ta Adayyo, ne suntha bonchchoba» yeegeeza.

Yeypp guye salopp, «Taanii ta suntha bonchcheeza; gujjika bonchchoda» yeegizi qaala ye7eeza.

29 Ye aqayid eqqeez gaame asay ye qaala si7ii, «Yeyi dada» yeegeeza.

Yhankkitay ma, «Kiitanchchay eesi odeeza» yeegeeza.

30 Yesuusa mahii unttiko, «Yha qaalay yi gishos ye7eezaypp attin ta gishos baaya.

31 Yha alamay pirddintiza woday yhatte; yha alama aqisizana yhatti bale oloda.

32 Ma taanii sa7app dhoqqi geez wode asi ubba taako ko7oda» yeegeeza.

33 E yeya geezay ab garkk yhayiqo yhayqqodazako unttis erisodayisii.

34 Gaame asay mahii, «Nu higgay Kiristtoosa medhinas yezana odiza. Yeezin, neenii waagii, As Na7ay dhoqi goddayis beeziza gee? E, As Na7ay oonoo?» yeegeeza.

35 Yesuusa, «Poo7ay yinttar xiqlqa wode gam7oda. Yinttis dhumaam garkk poo7o yezin, poo7ayir yedhdhoytta. Dhumar yedhdhiz as ana yhanigizako erooya.

36 Poo7o na7ita maaqqad garkk poo7o yezin poo7ana ammanoytta» yeegeeza. Yesuusa yeya odeezayp guye yhanggii unttapp geem meeza.

Ayihuditay ammanekaya

37 E yej garkk mallita u tiinayid oothinkka ammanekkaya.

38 Nabe Isayaasa,

«Godayyo, nu markketithi oonii ammaneennee?

Goday wolqqay oossi beentteennee?»

Geezay tuma maaqqaday garkk untii eza ammanekkaya.

39-40 Maakka Isayaasa,

«U aafay be7aam garkk,

u wozinay akaakam garkk,

untti Xoossiko maaqqin, E untan pathaamay garkk,

Xoossay u aafa too7iseeza.

U wozina miintheeza»

geez gishos untii ammanodayis danda7ekkaya.

41 Isayaasa yeya geezay, Yesuusa bonchcho be7eez gishonnee ebaz odeeza.

42 Maaqqikokka, Ayihuditay halaqitapppekka gaamitay Yesuusana ammaneeza. Zin Ferisaawe asitay fana Ayihuditay Woosa keethap kessiza gi yashitteez gishos ammaneez gi geesha markkattekkaya.

43 Yeya untii ootheezay, Xoossar erinttodaypp aathii asar erinttodana doseez gishshosi.

44 Yesuusa fa qaala dhoqi uddii, «Tana ammania oonkka tana azazeezanakka ammaneezaypp attin tana aadda ammanooya.

45 Tana bi7iza oonkka tana azazeezanakka bi7iza.

46 Tana ammania ubbay dhuma gancce yezaam garkk poo7o maaqqii alame taanii ye7eeza.

47 Ta qaala si7ii kiitinttoowa oonakka taanii pirddaaamii. Abis giiko, taanii alame ashshodayis ye7eezaypp attin pirddodayis ye7ekkaya.

48 Tana ixxizannee ta qaala ekkowa oonakka pirddizay yeza. Taanii odeeze qaalay wurssith gallas ye atha pirddoda.

49 Abis giiko, taanii yeya taapp odekkaya, zin tana kiitteez ta Aday taanii ab godazakonne ab ododazako azazeeza.

50 Ma e kiitay medhinas de7o maaqqizana taanii eriza. Yeyi gishos, taanii odizay ta Aday tana odoba geezana» yeegeeza.

13

Yesuusa fa tamaaritay toka meecceeza

1 Paaziqa bonchchiza gallasay hellodaypp tinatii yha alame ashshii Adayiko yhanigiza wode helleezana Yesuusa ereeza. Yha alamayid yez faasita ubba wode doseez; folo siiqorakka untan doseeza.

2 Yesuusara e tamaaritayir wolla kaho maadar Xalahe Simoona na7a Asiqoroto Yihuda Yesuusa aathii immadaygarkk e wozina gancce iita qofa gaddeeza.

3 Yesuusas Aday ubba baz e kushe gaddeezana, E Xoossapp ye7eezanannee maaqqii eziko yhammadana ereeza.

4 Yesuusa kaho mi denddi fa guulantta qaarii gaddii, pooxa fa xeessa dancceeza.

5 Yeypp guye, gabate gancce haath qoli, fa tamaaritay toke meecceeza; ma fa xeessayida dancceez pooxayir ucceeza.

6 Yesuusa Simoon Phixiroosako ye7odar Phixiroosa, «Godayyo, ne ta toka meeccodee?» yegeeza.

7 Yesuusa mahii eziko, «Taanii oothizana ne yhatti erooya, zin guyepp akaakoda» yegeeza.

8 Yeezin, Phixiroosa, «Ne ta toka ubbarakka meeccodayis danda7ooya» yegeeza.

Yesuusa eziko, «Taanii ne toke meeccekka attiko neesinnee taasi pettipetithii baaya» yegeeza.

9 Phixiroosa Yesuusako, «Godayyo, yeezako, ta tokay aadda baazin ta kushannee ta omma meec-coba» yegeeza.

10 Yesuusa mahii, «Galla meecintteez oonkka tokepp hara baz meecinttodayis beezooya; e ub-bay geeshshii. Yi geeshshii, zin ubba asii geeshshii baaya» yegeeza.

11 Yesuusa fana aathii immad athay oonazako eriza gishos «Yi ubbitay geeshshii baaya» yegeeza.

12 U toke meecceezaypp guye Yesuusa fa afila mahii ma77eeza. Maaqqii munttal afa bettii unt-tiko, «Taanii yinttis ootheezana akaakinee?

13 Yi tana asitamaarennee Goda giza; taanii yi giza maaqqeez gishos lo77o geeza.

14 Taanii yinttis Godanne asitamaare maaqqitar yi toke meecciko yinttikka pettay pettayis yhay garkk oothodayis beeziza.

15 Yikkee, taanii yinttis ootheezay garkk yint-tikka oothod garkk yinttis aaziso maaqqeeza.

16 Taanii yinttis turo odiza; ayllay fa godaypp, kiitintteezay kiitteezaypp aadhooya.

17 Yi yeya erii oothizabaz maaqqiko anjjint-teezita.

18 «Taanii yinttan ubbita gooya; taanii marax-eezita ta eriza. Zin geeshsha Maxaafayid, ‹Taapp meezy taal afa fa toka dentheeza› ginttinttizay tuma maaqqodayis beeziiza.

19 Taanii Tana maaqqeezana yi ammanod garkk yezi hanodaypp tiinattii yinttis odiza.

20 Taanii yinttis turo odiza; taanii kiiiteez oon-akka mokkiza athay tana mokkiza. Tana mokkiz oonkka tana azazeezana mokkiza» yeegeeza.

Yesuusa fana aathii immaday oonazako tiinattii odeeza

(Mat. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luq. 22:21-23)

21 Yesuusa yeza odeezyaypp guye fa wozinar gaame un77inttii, «Taanii yinttis turo odiza; tana yinttipp pettay aathii immada» gi qonccisii odeeza.

22 E o bagga odizako e tamaaritayis erinttaam ixxin pettay petta be7eeza.

23 E tamaaritaypp pettay, Yesuus dosizay, Yesuusa kale betteeza.

24 Yeyi gishos, Simoon Phixiroosa eza qami7ottii, «E oona gizako an oyicoba» yeegeeza.

25 Yeyi gishos, ye tamaaray Yesuusako haye kale shiiqii, «Godayyo, E oonoo?» yeegeeza.

26 Yesuusa mahii, «Taanii soollo dushii barsizaya» yeegeeza. Ma soollo duuthii ekkii, dushii, Simoona na7a Asiqroto Yihuda barsseeza.

27 Yihudana soollo baareezaypp guye Xalahe ellisii Yihuda gancce geleesa. Yesuusa eeko, «Ne oothodayis qoppeezanno ellisii oothoba» yeegeeza.

28 Zin munntal afa betteezitaypp oonkka Yesuusa yeza abis geezako erekkaya.

29 Yihuda miishe aykkizi gishos e tamaaritaypp pettay pettay Yesuusa e, «Paaziqa bonchchiza gal-lasis paasi koshshiza baz wonggoba woy manqqtayis muxaata inggoba geeza» yeegii qoppeeza.

30 Yihuda soollo baareezangarkk izira bale kezeeza. Ye wode sa7a qamma.

Orothi kiita

31 Yihuda bale kezeeyapp guye, Yesuusa, «Yhatti As Na7ay bonchchintteeza; Xoossaykka e baggar bonchchintteeza.

32 Xoossay e baggar bonchchinttiko E fa ommas As Na7a bonchchoda; ma E yeya ellis oothoda.

33 Ta na7untho, taanii yinttar gaame wode gam7aamii. Yi tana koyoda, zin taanii Ayihuditayis odeezan garkk, «Yi taanii yhanigiza aqo yhammadayis danda7ooya»

34 Taanii yinttis inggiz orothi kiitay yhaya; pettay petta qadhdhoytta. Taanii yinttan qadhdheezay garkk yi pettay petta qadhdhodayis beeza.

35 Yi pettay pettayira dosinttiko yi ta tamaare maaqqizana asii ubbay eroda» yeegeeza.

Phixiroosa kaddodana Yesuusa tiinattii odeeza (Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luq. 22:31-34)

36 Simoon Phixiroosa Yesusako, «Godayyo, ne ana yhanigee?» yeegeeza.

Yesuusa mahii, «Taanii yhanigiza aqo neenii yhatti kaallodayis danda7ooya, zin guyepp tana kaalloda» yeegeeza.

37 Phixiroosa, «Godayyo, taanii nena yhatti kaallodayis abis danda7oosa? Taanii ne gishos yhayqqodayis giig betteeza» yeegeeza.

³⁸ Yesuusa mahii, «Ta gishos yhayqqodayis tuma giig betteennee? Taanii nees turo odiza; shugula uukkodaypp tiini neenii tana hayidzii tok kad-doda» yeegeeza.

14

Yesuusa Adayko kanggiza oge

¹ Yesuusa fa tamaaritayiko, «Yi wozinay un77inttipe, Xooss ammanoytta, tanakka ammanoytta.

² Ta Aday kara gaame aqo yeza. Taanii yinttis bessi giigisodayis yhanigiza. Yeya maaqqekkazako taanii yinttis ododizin.

³ Taanii yhanigii bessi giigiseezaypp guye taanii yeza aqo yi yezod garkk maaqqii yi7ii yinttan taako kanggoda.

⁴ Yi taanii yhanigiza aqo kanggiz oge yi eriza» yeegeeza.

⁵ Yeezin, Toomaasa, «Godayyo, neenii yhanigiza aqo nuunii erooya; oga wayizii erodayis danda7odee?» yeegeeza.

⁶ Yesuusa mahii, «Oge, tumaynnee de7o tana. Ta baggar maaqqaam ixxiko oonkka ta Adayko yhammadayis danda7ooya.

⁷ Yi tana eriza baz maaqqeezako, ta Adakka eroda. Zin yhaypp aykkii yi eza erizanee eza be77eeza» yeegeeza.

⁸ Filphoosa Yesuusako, «Godayyo, Ada nuna bee-zoba; yeyi nuus gidoda» yeegeeza.

⁹ Yesuusa mahii, «Taanii yhaygarkk wode yinttar yeezinka tana eroosa? Tana be7eez athay Adakka be7eeza. Yeezin, neenii waagii, «Ada nuna bee-zooyee» gee?

¹⁰ Taanii Adayir yezannee Adaykka taar yezana neenii ammanoosannee? Taanii yinttis odiz qaala taanii taapp odooya, zin taar yeza Aday fa ootho oothiza.

¹¹ Taanii Adayir yezanannee Adaykka taar yezana yi ammanoytta. Yeya ammanaamixiko ta ootheez malla bazitayil tana ammanoytta.

¹² «Taanii yinttis turo odiza; tana ammaniza athay taanii oothiza ooso oothod. Taanii Adayko yhanigiza gishos tana ammaniza oonkka yhaypp aadhiz oosita oothoda.

¹³ Aday Na7ay baggar bonchchnttod garkk ta sunthar yi woossiza ubbita ta yinttis oothoda.

¹⁴ Ta sunthar ababazikka yi oyiciko ta yinttis oothoda.

Yesuusa geeshsha Ayyana immadayis qaala geleesa

¹⁵ «Yi tana qadhiko ta kiita naagoda.

¹⁶ Taanii Ada woossoda; yinttar medhinas yezod garkk minthathiza yinttis immada.

¹⁷ Yha alame asay eza be7ekkazay gishonnee eroowa gishos eza ekkodayis danda7ooya tuma Ayyana. Zin E yinttar yeza gishonnee yi gancce yezod gishos yi eza eroda.

¹⁸ «Taanii yinttan inda ade baa na7a garkk yi aadda ashshaamii; maaqqii yinttiko ye7oda.

¹⁹ Xiqqa wodepp guye alamay tana mahii be7enna, zin yi be7ada. Taanii de7or yeza gishos yinttikka de7or yessada.

²⁰ Taanii ta Adayir, yi taar, ma taanii yinttar yezana yi ye gallas eroda.

21 «Ta kiita ekkii naagizay tana qaadhiza. Tana qadhdhizana ta Adaykka qaadhiza; taankka eza qadhdhiza; taanii eesi benttoda» yeegeeza.

22 Asiqoroto Yihuda baa yhankko Yihuda Yesusako, «Godayyo, neenii wayizii alamayis baazin nuus nena beezodee?» yeegeeza.

23 Yesuusa mahii, «Tana qadhdhiza oonkka ta qaalayis kiittinttoda. Ta Aday eza qadhdhoda. Ma ta Adayira taara eziko yi7ii ezar yezoda.

24 Tana dosowa oonkka ta qaalayis kiittinttooya. Yi si7iz qaalay tana kiitteez Aday bazapp attin tabaz baaya.»

25 «Taanii yinttar yhatti yezar yeya yinttis odeeza.

26 Zin Aday ta sunthar kiittoda minthathiza geesha Ayyanay, yinttan ubba baz tamarssoda. Taanii yinttis odeeze ubba E yinttan hassayisoda.

27 Sarotithi yinttis ashshoda. Taanii ta sarotitha yinttis immada. Ta ingiz sarotithay alamay inggiz sarotithay garkk baaya. Yeyi gishos, un77intippete, yashittipate.

28 «Taanii yhammad, maaqqii yinttiko ye7oda» geezana yi si7eeza. Yi tana tuma dosizibaz maaqqeezako ta Aday taapp aadhiz gishos taanii eziko yhanigizayid yi ufayttoda.

29 Yeyi hanodar yi ammanod garkk yeyi hanekkazin tiinatii taanii yinttis odeeza.

30 Yha alama aqisizay yi7iza gishos yhaypp guye yinttar gaame odinttaamii. Tana E abikka oothodayis danda7ooya.

31 Zin taanii Ada qadhdhizana alamay erod garkk ta Aday tana azazeezana ubba oothiza. Dendoytta; yhaypp wolla yhammada.

15*Woynnee turas ubbay Yesuusa*

¹ «Taanii woynnes tuma ubba. Oothizay ta Ada.

² Taal afa yezii aafe aafowa shaqo ubba E kariza. Aafiz shaqo tiinaasaypp aadhii aafoday garkk ye shaqa E giigisoda.

³ Taanii yinttis odeeze qaalay gishos yi geeshshita.

⁴ Taar yezoytta; taankka yinttar yezoda. Woynnee shaqay ubbayir yezekka attiko ye shaqay fa aaddas aafe aafodayis danda7ooya. Yey garkkekka, yinttikka taal yezekka attiko aafe aafodayis danda7ooya.

⁵ «Taanii woynnes ubba; yi shaqqita. Taar yezizaynnee taanii ezar yezizay, E gaame aafe aafoda. Ta baazin yi yi ubbas abikka oothodayis danda7ooya.

⁶ Taar yezowazay shaqo garkk bale olinttii meloda. Unttan shiishii tama oloda, eexoda.

⁷ Yi taar yeziko, ta qaalaykka yinttar yeziko, yi koyiz baz abi maaqqikokka woossoytta; yi ekkoda.

⁸ Yi gaame aafe aafikonne ta tamaare maaqqiko, yeyid ta Aday bonchchnttoda.

⁹ Aday tana qadhdhizay garkk taankka yinttan qadhdhiza; ta siiqayir yezoytta.

¹⁰ Taanii ta Aday kiita naagii e siiqayid yezeezay mgarkk yinttikka ta kiita naagiko ta siiqayid yezoda.

¹¹ «Ta ufatayssay yinttar maaqqaday garkkennee yi ufatayssay folo maaqqad garkk taanii yinttis yeya odeeza.

¹² Ta kiitay yhaya; taanii yinttan qadhdheezay garkk yinttikka woli woli qadhdhoytta.

¹³ Fa shemppo fa laggayis aathii inggizaypp aad-hiz dama siiqo baaya.

¹⁴ Taanii yinttan kiitteez ubbita yi oothiko yi ta dabbita.

¹⁵ «Aylle fa goday oothizabaz eroowa gishos taanii yinttan yhaypp guye ayllita gamii. Zin ta Adayapp si7eez ubbita taanii yinttis odeeze gishos yinttan dosintteezita geeza.

¹⁶ Taanii yinttan doreezaypp attin yi tana doorekkaya. Yi yhanigii dhaboowa aafe aafod garkk taanii yinttan shuumeeza. Yeezako ta Aday yi ta sunthar woosseezibaz ubba yinttis immada.

¹⁷ Ta kiitay yhaya: woli woli qadhdhoytta.

*Yesuusa alamay E tamaaritana ixxodana
odeeza*

¹⁸ «Alamay yinttan ixxiko tiinattii tana ixxeeza eroytta.

¹⁹ Yi alame baz maaqqeezako alamay fabaz garkk yinttan qadhdhoda. Zin taanii yinttan alamepp shagii dooreez gishonnee yi alame baz baa gishos alamay yinttan ixxiza.

²⁰ «Aylle fa godaypp aadhooya» gi taanii yinttis odeezaana qoppoytta. Unttii tana bayi7eez baz maaqqiko yinttanakka bayi7oda. Unttii ta qaala naageezbaz maaqqiko yi qaalakka naagoda.

²¹ Zin unttii tana azazeezana eroowa gishos yha ubba ta baggar yinttal afa oothoda.

²² Taanii yi7ii odekkabaz maaqqeezako unttisi nagara maaqqenna. Zin yhatti unttii ootheez na-garyis odod salambe baaya.

²³ Tana ixxizay ta Adakka ixxiza.

²⁴ Oonkka oothekka ooso ta u gancce oothibe7ekkabaz maaqqeezako untis nagara maaqqaam zin yhatti untii taanii ootheeza bi7ii tanakka ta Adakka ixxeeza.

²⁵ Zin u higgayid, ‹Tana cer ixxeeza› ginttinttii xaafintteezay polinttod garkk yezi haneeza.

²⁶ «Adaypp yi7iz tuma beeiza Ayyana ta yinttis kiittoda. E yinttan minthathoda, tabaz markkot-toda.

²⁷ Yinttikka tiinapp aykkii taar yeza gishos tabaz markkottoda.

16

¹ «Taanii yeya yi ammanay dhabaam garkk yinttis odeeza.

² Uyinttan Ayihuditay Woosa Keethitaypp kessii dakkoda. Yey garkkekka, yinttan wodhiza oonkka Xoossii koyiz baz oothiza aaziza wode ye7oda.

³ Unttii yeya yinttal afa oothizay tana woy Ada eroowa gishshosi.

⁴ Zin unttii yeya yinttal afa oothiza wode hellodar taanii yinttis odeeza yi akaakod garkk taanii yinttis yhaya odeeza. Tiinatii taanii yhaya yinttis odekka gam7eezay ta yinttar yeza gishshosi.

Geesha Ayyana ooso

⁵ «Zin yhatti taanii tana kiitteezayiko yhanigiza; yinttapp oonkka, ‹Ana yhanigee?› gi tana oyicizay baaya.

⁶ Zin taanii yeya odeeza gishos yi wozinay azzanor kumeeza.

⁷ Zin taanii yinttis turo odiza; taanii yhanigiko yinttis lo77o. Abis giiko, taanii yhanggaam

ixxiko minthathizay yinttiko ye7enna. Zin taanii yhanigii eza yinttiko dakkoda.

⁸ Minthathizay yi7ii, nagarabazinnee, xillotith bazinnee pirdda bagga yha alame as erisoda.

⁹ Nagarabaggay, asay tana ammanoowa gishshosii.

¹⁰ Xillotithibaggay, taanii Adayko yhanigiza gis-honnee yi tana maaqqii bo7oowa gishshosi.

¹¹ Pirddabaggay, ma alame aqisizay pirddint-teez gishshosii.

¹² «Taanii yinttis odiza gaame baz yeza, zin yhatti yinttis gelooya.

¹³ Tuma Ayyana yi7ii yinttan tumatithii ub-bayko kaalithoda. E si7eez baz odizapp attin paapp ababazikka odooya. Ma tiinapp ye7odibaz yinttis E ododa.

¹⁴ E taasi yezaypp ekkii yinttis odiza gishos E tana bonchchoda.

¹⁵ Adayis yeza baz ubbitay tabaz; «Ayyanay taasi yezaypp ekkii yinttis ododa» taanii geezay ye yegheeza.

Yi azzanay ufayisar laaminttoda

¹⁶ «Xiqqa wodepp guye yi tana be7aamii; maakka xiqqa wodepp guye yi tana be7ada» yeegeeza.

¹⁷ E tamaaritaypp pettay pettay woli gancce, «Xiqqa wodeppi guye yi tana be7aamii; ma xiqqa wodepp guye yi tana be7ada; maakka taanii Adayko yhanigiza guussay waaguusso?» yeegeeza.

¹⁸ «Xiqqa wodepp guye waaguusso? E abi odint-tizako nuus erinttooya» yeegeeza.

19 Unttii fana oyicodayis koyizana Yesuusa erii, «Taanii, «Xiqqa wodeppi guye yi tana be7aamii; ma xiqqa wodepp guye yi tana be7ada» yeegeez gisho yi woli woli oyicinee?

20 Taanii yinttis turo odiza; yi yeekkodannee afuxoda, zin yha alamat ufayttoda. Yhatti yi azzanoda, zin yi azzanay ufayisa laaminttoda.

21 Wodeth asita na7a yelod hanodar fa yelo woday helleez gishos hirigiza. Zin na7a yelleezayapp guye na7a yha alamat yelintteezay ufayssiza gishos fa meta izaa dogiza.

22 Yey garkk, yinttikka yi wozinar azaniza, zin taanii yinttan maaqqii be7ada. Yi wozinay lo7ithii ufayttoda; ye ufayssa oonkka yinttapp ekkenna.

23 «Ye gallas yi tana ababazikka woosseena. Taanii yinttis turo odiza; yi ta sunthar woossiza baz ubba Aday yinttis immada.

24 Yhanno hellodayis ta sunthar ababazkka yi woossekkaya. Yi ufayssay folo maaqqad garkk Xoossa woossoytta; yi ekkoda.

25 «Taanii yhanno hellodayis yinttis aazisor odeeza, yhaypp taanii aazisor odoowa wode ye7oda. Zin Adayibagga taanii yinttis qoncissii ododa.

26 Ye gallas yi ta sunthar Ada woossoda; yi gishos taanii Ada woossaamii.

27 Abis giiko, Aday fa ubbas yinttan qadhdhiza. Yi tana qadhdhiza gishonnee taanii Aday lanqqepp ye7eezana yi ammaneez gishos E yinttan qaadhiza.

28 Taanii Aday lanqqepp yha alame ye7eeza; ma alame ashshii Adayko yhammada» yeegeeza.

²⁹ E tamaaritay maaqqii, «Yeezako, yhatti neenii qoncce odiza; aazisor abikka odooya.

³⁰ Neenii ubba baz erizana nuunii yhatti eriza; ma nena oonkka oyicod garkk neenii koyooya. Yeyi nuna neenii Xoossapp kiitintteez as maaqqeezay ammanthiza» yeegheeza.

³¹ Yeezin, Yesuusa mahii unttiko, «Yhatti ammaninnee?

³² Yeezako, yi, yi kara laalinttiz wodaynnee ta ubbas olii ashii qosinttiza woday ye7oda; yhattekka yi7ii helleeza. Zin Aday taar yeza gishos ta ta aadda baaya.

³³ Yi taar yeziko saro yinttis yezoday garkk taanii yeya odeeza. Alamel yezitar yi metinttoda. Zin miinggaottta; taanii alama gameeza» yeegheeza.

17

Yesuusa woosa

¹ Yesuusa yeya odeezyapp guye pude salo bi7ii, yhay garkk yeegheeza: «Adayyo, saatay helleeza; ne Na7ay nena bonchchod garkk neenii ne Na7a bonchchoba.

² Neenii eziis inggeez ubbayis E medhinas de7o immadaygarkk as ubbayil afa ezisi mawute inggeeza.

³ Medhina de7o, nena, pettii tuma Xoossannee ne kiitteez Yesuus Kiristtoosa ero.

⁴ Ne ta oothod garkk inggeez oosa polii nena sa7all bonchcheeza.

⁵ Yhattekka, Adayyo, alame medhinttodaypp tiina ne kale taas yez bonchchayir tana bonchchoba.

6 «Alame asaypp neenii taasi inggeezita nena eriseeza. Unttii neesita; neenii unttan taas inggeeza. Unttii ne qaalayiskka kiittintteeza.

7 Neenii taasi inggeez ubba baz neeppi ye7eezana unttii yhatti eriza.

8 Neenii taasi inggeez qaala taanii untis inggeeza; untikka ye qaala ekkeeza. Taanii ne lanqqepp ye7eezay tuma maaqqizana erii neenii tana azazeezanakka ammaneeza.

9 «Taanii untis woossiza. U neesita maaqqeez gishos neenii taas inggeez asayis woossizaypp attin alamayis woossaamii.

10 Taas yeza ubbabazay nebaz; nees yez ubbitaykka tabaz. Taanii u baggar bonchchintteeza.

11 Taanii yhaypp guye alamel yezaamii; untii alamel yeza. Taanii yhatti neeko yhanigiza. Geeshsh Adayyo, yha neenii taas inggeezitay neerannee taara petto maaqqeezaygarkk untii petto maaqqad garkk untan ne taas inggeez ne sunthayir naagoba.

12 Taanii unttar sa7all yezar, ne taas inggeez ne sunthay wolqbar untan naageeza. Geeshsha Maxaafay geezay polinttod garkk dhabodayis beeziya athaypp attin untapp hara oonkka dhabekkaya.

13 «Yhatti ta neeko yhanigiza. Ta ufayssay u wozina gancce folo maaqqad garkk yhaya taanii alamel yezar odiza.

14 Taanii untis ne qaala inggeesa. Taanii alamepp maaqkekazay garkk, untikka alamepp maaqkekka gishos alame untan ixxeeza.

15 Neenii iitapp untan naagod garkkepp attin alamepp kessod garkk woossaamii.

16 Taanii alamepp maaqqekkazay garkk untikka alamepp baaya.

17 Neenii ne tumatithar untan nebaz oothoba; ne qaalaykka tuma.

18 Neenii tana alame kiitteezay garkk taankka untan alame azazeeza.

19 Ma untii tuma geeshsh maaqqad garkk taanii ta ubba u gishos tana ta geeshsh udiza.

20 «Taanii u aaddas baazin untii qaala odin, tana ammanod asitayiskka woossiza.

21 Untii ubbitay petto maaqqad garkk taanii woossiza. Adayyo, ne taar yezay garkk, ma ta neer yezay garkk untii nuur yezod garkk woossiza. Ye wode neennee tannee azazeezana alamay ammanoda.

22 Neenne taanii petto maaqqeezay garkk, untii petto maaqqad garkk, neenii tana bonchcheezay garkk, taankka untan bonchcheeza.

23 Taanii u gancce, neenii taar yezay garkk untii folo petto maaqqad garkk nena woossiza. Yeykka, ne tana kiitteezanannee ne tana qadhdheez qadhayir untan qadhdheezana alame erod garkke.

24 «Adayyo, neenii taas inggeezitay taanii yeza aqo taar yezoday garkk koyiza. Alamay medhint-todaypp tiina neenii tana qadhdheez gishos taas inggeez ta bonchcha untii be7ada.

25 «Geeshshi Adayyo, alame nena erooya, zin taan nena eriza. Ma neenii tana azazeezana yhayttitay eriza.

26 Neenii tana siiqeez siiqqay untar yezod garkk, ma taanii untar maaqqad garkk, taanii ne suntha untan eriseeza; tiinaskka erisoda» yeegeeza.

18*Yesuusa aykinttith**(Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luq. 22:47-53)*

¹ Yesuusa woosa wuurissezayppi guye fa tamaaritayir Qediroona loophpha piingga, ye bessayid yez woyra gade gancce geleesa.

² Yesuusa gaame wode fa tamaaritayir ezayid shiiqiza gishos Yesuusa aathii inggeez Yihuda ye aqat eriza.

³ Yeyi gishos, Yihuda paanoose, zhabbe, toorarannee gonddallera aykkeez gaame wotaaddarita, qeese halaqitayinnee Ferisaawe asay kiitteez Xoossa Keethi naagiz poolisita kaalethi ekkii, ye aqo yhanigeeza.

⁴ Yesuusa fana hellod haniza baz ubba erii, gaxa kezii, «Oona koyee?» yeegeeza.

⁵ Unttii mahii, «Naazirete Yesuusa koyiza» yeegeeza.

E mahii, «Tana» yeegeeza.

Yesuusa aathii inggeez Yihuda ezayid unttar eqqeeza.

⁶ E, «Tana» geez wode unttii guye shiiqii, fokkeeza.

⁷ Yesuusa maakka, «Oona koyinnee?» yeegii oyceeza.

Unttii, «Naazirete Yesuusa koyiza» yeegeeza.

⁸ E mahii, «Tana maaqqizana yinttis odeeza. Yikkee, yi tana koyiz baz maaqqeeko yhayttita dakkoytta» yeegeeza.

⁹ E yeya geezay, «Adayyo, neenii taasi inggezitaypp hara attozin pettaka dhabisekka» geez qaalay polinttod garkke.

¹⁰ Simoon Phixiroosas fa mashsha yeza mashsha shoddii qeese halaqa ayllayis ushachchi haytto, qadhi oleeza. Ye ayllay sunthay Malkkoosa.

¹¹ Yesuusa Phixiroosako, «Ne mashsha shookayid mahoba. Ta Aday taasi inggeez xuu7aypp ta uzhaama neesi aazinee?» yeegheeza.

Yesuusa qeesitay tiina shiiqeeza

(Mat. 26:57-58; Mar. 14:53-54; Luq. 22:54)

¹² Ayihude wotaaddaritayir u halaqay Xoossa Keethi naagiz poolisitayira wolla Yesuusa aykkii acceeza.

¹³ Tiina Yesuusana Haannako kanggeeza. Haanna ye laythi qeese halaqa maaqqiz Qayyaafa bolle.

¹⁴ Qayyaafa, «Asii woya gishos pettii asii yhayqqiko lo77o» gi tiina Ayihuditana zoreezaya.

Phixiroosa Yesuusana kaddeeza

(Mat. 26:69-70; Mar. 14:66-68; Luq. 22:55-57)

¹⁵ Simoon Phixiroosannee hara pettii tamaaray Yesuusa kaallii qitteesa. Qeese halaqay ye yhankko tamaara lo7ithii eriza. Yeyi gishos, E Yesuusar qeese halaqay zabba geleeza.

¹⁶ Zin Phixiroosa baler gase pengel eqqeeza. Qeese halaqay eriza hara tamaaray bale kezii, penge naagiza asttis odin, Phixiroosa gelisseeza.

¹⁷ Penge naagiz asita Phixiroosako, «Neenii, ye athay tamaaritaypp petta baasa?» yeegheeza.

Phixiroosa mahii, «Wa77a, tana baaya» yeegheeza.

¹⁸ Sa7ay meeggiza gishos ayllitayirannee naagizitay xiife tama eethii, marii eqqii kazhiza. Pheixiroosakka unttar eqqii tama kazhiza.

*Qeese halaqay Yesuusana oyiceeza
(Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Luq. 22:66-71)*

19 Qeese halaqay Yesuusa, e tamaaritay baggan-nee e timirttay bagga oyceeza.

20 Yesuusa mahii, «Taanii asi ubbas geesha odeeza. Taanii Ayihude ubbitay shiiqiza Ayihuditay Woosa Keetha giddonnee Xoossa Keetha ubba wode taamarsseeza. Geema abikka odekkaya.

21 Yeezin, neenii tana abis oyicce? Ta ododar si7eez asa oyccoba. Ye asay taanii odeeza eriza» yeegeeza.

22 Yesuusa yeya geez wode ye bessayid eqqeez wotaaddaritaypp pettay Yesuusa baqqii, «Qeese halaqayis yhay garkk yeegii mahinnee?» yeegeeza.

23 Yesuusa mahii, «Taanii iitta baz odintteez maaqqiko markka ko7oba. Zin taanii turo odint-teez maaqqiko tana abis baqqee?» yeegeeza.

24 Yeyi gishos, Haanna, Yesuusa aciniteezan garkk qeese halaqa Qayyaafako dakkeeza.

*Phixiroosa Yesuusana kaddeeza
(Mat. 26:71-75; Mar. 14:69-72; Luq. 22:58-62)*

25 Phixiroosa ezayid eqqii, tama kazhodar, at-teez asay eziko, «Neenii yha athay tamaaritaypp petta baasa?» yeegeeza.

Phixiroosa mahii, «Wa77a, taanii e tamaare baaya» yeegii kaddeeza.

26 Qeese halaqay ayllitayippe pettay, Phixiroosa haya gacheez athay dabbay, Phixiroosako, «Taanii nena ezar atakilitay gancce be7ekkasane?» yeegii oyceeza.

27 Phixiroosa maakka kaddeeza. E yeya geezan garkk shugula uukkeeza.

*Yesuusa Philaaxoosa tiina
(Mat. 27:1-2, 11-14; Wan. 13:38; Mar. 15:1-5;
Luq. 23:1-5)*

²⁸ Wontta guura, untii Yesuusana Qayyaafa karapp gade aqisizay ooso keetha kanggeeza. Ayihuditay Paaziqa Baale katha maadayis fana tunisaamay garkk gade aqisizay ooso keetha gelekkaya.

²⁹ Yeyi gishos, Philaaxoosa unttiko bale kezii, «Yha atha abis mootee?» yeegeeza.

³⁰ Unttii, «E iita oothekkabaz maaqqeezako nuunii eza neeko ke7aamii» yeegeeza.

³¹ Philaaxoosa mahii, «Yi eza ekkii kanggii, yi higgay gizay garkk ezal afa pirddoytta» yeegeeza.

Ayihuditay, «Oonakka wodhiza mawute nuus baaya» yeegeeza;

³² Yeyi haneezay Yesuusa abigarkk yhayiqo yhayqqodazako erisodayis odeeze qaalay polinttidayisi.

³³ Philaaxoosa fa ooso keetha maaqqii gelii, Yesuusa xeegii, «Neenii Ayihude kaato?» yeegii oyceeza.

³⁴ Yesuusa Philaaxoosako, «Yha oyicha neenii neepp oyicinennee woy hara asii nees tabaz odeennee?» yeegeeza.

³⁵ Philaaxoosa mahii, «Ta Ayihude aso? Ne asayira qeese halaqitay nena taasi aathii inggeeza. Ne abi ootheenee?» yeegeeza.

³⁶ Yesuusa, «Ta kaatetithay yha alamayid baaya. E yhaydda maaqqeezako ta Ayihuditay halaqitayis aadhii ingginttod garkk ta ayllitay taasi olinttoda. Zin ta kaatetithay yha alamayid baaya» yeegeeza.

³⁷ Yeyi gishos, Philaaxoosa Yesuusako, «Yeezin, neenii kaatonnee?» yeegii oyceeza.

Yesuusa mahii, «Tuma ta kaate maaqqizana ne geeza. Taanii yelintteezaynnee yha alame ye7eezay tumathithis markkattodayis. Tuma bagga maaqqeez oonkka taanii giza si7iza» yeegeeza.

³⁸ Philaaxoosa, «Tuma aba bazo?» yeegeeza.

Philaaxoosa yeya geezaypp guye Ayihuditayiko bale kezii, «Taanii eapp aba iitakka denggekkaya.

³⁹ Zin Paaziqa Baale gallas, pettii asii yinttis achchapp bili7iz woga yeza. Taanii yinttis Ayihuditay kaata billod garkk koyinnee?» yeegeeza.

⁴⁰ Unttii mahii, fa qaala dhoqi udii, «Baribaana billlobapp attin eza baaya» yeegeeza. Zin Barib-aana paanno.

19

Yesuusa sottinttodaygarkke pirddeeza.

(Mat. 27:27-32; Mar. 15:15-21)

¹ Yeypp guye, Philaaxoosa Yesuusana garafiseeza.

² Wotaaddaritay anggunthi zawude medhdhii e ommayil gaddeeza. Ma zoqo afila eza ma7iseeza.

³ Eziko shiiqii, «Ayihude kaatayyo, medhinas kawutoba» yeegii eza baqqeeza.

⁴ Philaaxoosa maakka bale kezii, Ayihuditayiko, «Yeezako, taanii eapp aba iitakka denggekaaza yi erod garkk eza yinttiko bale kessoda» yeegeeza.

⁵ Yeypp guye, Yesuusa anggunthi zawude fa om-mal gaddii, zoqo afila ma77ii, bale kezeeza. Philaaxoosa Ayihuditayiko, «Atha yhaya bo7oytta» yeegeeza.

6 Qeese halaqitayinnee Xoossa Keethi naagizitay eza be7eez wode fa qaala dhoqi uddii, «Mazqalel afa sottoba! sottoba!» yeegheeza.

Philaaxoosa unttiko, «Yi eza kanggii, mazqalel afa sottoyta. Taanii eapp aba iitakka denggekkaya» yeegheeza.

7 Ayihuditay mahii, «Nuus higgay yeza. E fana Xooss na7a ootheez gishos nu higgay garkk E yhayqqodayis beeziza» yeegheeza.

8 Philaaxoosa yeya si7eez wode tiinaasaypp iita yashitteeza.

9 Maakka Philaaxoosa fa ooso keethi maaqqii gelii Yesusako, «Neenii anapp ye7eenee?» yeegii oyceeza. Zin Yesuusa ezisi abikka mahekkaya.

10 Yeyi gishos, Philaaxoosa, «Taas odoosa? Nena billodayis woy mazqalel afa sottodayis taasi mawute yezana eroosa?» yeegheeza.

11 Yesuusa, «Xoossay nees silixannee inggekkabaz maaqquezako taal afa silixxaanee nees baabonazin. Yeyi gishos, tana nees aathii inggeezay aadhiz nagara ootheeza» yeegheeza.

(Mat. 27:15-31; Mar. 15:6-20; Luq. 23:13-25)

12 Philaaxoosa yeya si7eez wode Yesuusa billodayis oge koyeeza. Zin Ayihuditay fa qaala dhoqi uddii, «Neenii eza billizbaz maaqqiko Kaattay Qeesare bagga baaya. Fana kaate giz oonkka Qeesaares morkke» yeegheeza.

13 Philaaxoosa yeya si7ii Yesuusa bale kesseeza. Yeezii, «Lochche Shuchchi» yeegiz bees pirdde oydel betteeza. Ibraysxe qaalayir ye aqay «Gebeta» guussii.

14 Ye gallasay Paaziqa Baale bonchchodayis giigintto gallas. Ye wode sa7a usuppu saate heera. Philaaxoosa Ayihuditayiko, «Yi kaata yhaya bo7oytta» yeegeeza.

15 Ayihuditay fa qaala dhoqi udii, «Dhabisoba! Dhabisoba! Mazqalel afa sottoba» yeegeeza.

Philaaxoosa mahii, «Yi kaata taanii mazqalel afa sottodayis koyinee?» yeegii oyceeza.

Qeese halaqitay, «Qeesarepp hara kaati nuus baaya» yeegeeza.

16 Yeypp guye, untii Yesuusa mazqalel afa sot-tod garkk Philaaxoosa untis aathii inggeeza.

Untti Yesuusa aykkii kanggeeza.

Yesuusa sotintta

(Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luq. 23:26-43)

17 Yesuusa fa mazqala tookkii, «Omma ota» giz aqo yhanigeeza. «Omma ota» guussay Ibrayisxe qaalayir «Golggotta» guusii.

18 Untti ye aqayid mazqalel afa Yesuusa sot-teeza. Ma ezar hara nam7i asita, petta gede baggar yhankka yhana baggar mazqalel afa sotteeza.

19 Philaaxoosa, «Ayihuditay Kaati, Naazirete Yesuusa» yeegizi xuufe xaaffii mazqalel afa gaddeeza.

20 Yesuusa mazqalel afa sotintteez aqay katas mas kale yez gishos gaame Ayihuditay ye xuufa nabbabeeza. Xuufay xaafintteezay Ibrayisxxe doonar, Laatinee doonarannee Girike doonara.

21 Yeyi gishos, qeese halaqitay Philaaxoosako, «Yha athay fana Ayihude kaati yeegeeza» gi xaafobapp attin «Ayihude kaati» gi xaafippe» yeegeeza.

22 Yeezin, Philaaxoosa, «Ta xaafeezaana xaafeeza» yeegii maheeza.

23 Wotaaddaritay mazqalel afa eza sotteezaypp guye e afila ekki, oyddii aqo wolla qoo7intti, petto petto ekkeeza. E afar olii ma77iza adusse afila ekkeeza.

24 Wotaaddaritay, «Oona hellodazako, ixxa olo-daypp attin afila per7aamii» yeegeeza. Yeyi haneezay geeshsha Maxaafayid,

«Ta afila shaakkii ekkeeza;

ta adusse afila gujjikka ixxa oleesa»
ginttintizay polinttodgarkke. Yeyi gishos,
wotaadderitay yeya ootheeza.

25 Zin Yesuusa mazqale kale e indat, e indat mishshiti, Qeliyoophe machchat Mayiramira Magdeela Mayrama eqqeeza.

26 Yesuusa fa indatinnee E qaadhiza tamaaray ezayid eqqeezita bi7ii, fa indatiko, «Ta indatee, ne na7a yhaya bo7oba» yeegeeza.

27 Yeypp guye, ye tamaarayiko, «Ne inidat yhanno bo7oba» yeegeeza. Ye tamaaray izo ye wodepp aykkii fa kara kanggeeza.

Yesuusa yhayqqeeza

(Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Luq. 23:44-49)

28 Yeypp guye, Yesuusa ubbay yhatti polintteezana erii, geeshsha Maxaafayid xaa finteezay polinttod garkk «Tana saamiza» yeegeeza.

29 Ye aqayid petti xugga kunithi caala woyne yeza. Unttii zanza ye woynayid olii, hisophe mithii xeeral gaddii, Yesuusa doonayiko shiisheeza.

30 Yesuusa woyna ganxxii bi7ii, «Polintteeza» yeegeeza.

Yeypp guye, fa morga ziqqi udii fa shempa inggeeza.

Yesuusa miyya toorar caddeeza

³¹ Ye gallas giigintto gallas maaqqiz gishonnee wontitha gallasay bonchcho maala maaqqiz gishos asay ahay mazqalel aka maala gallas peezaamgarkk untan toka menithii, mazqalaypp wodhisoday garkk Ayihuditay Philaaxoosa woosseeza.

³² Yeyi gishos, wotaaddaritay yhanigii, Yesuusar sotintteez nam⁷i asay toka mentheeza.

³³ Zin Yesuusako ye7eez wode E yhayqqeeza bi7ii, e toka menthekkaya.

³⁴ Zin wotaaddaritaypp pettay Ea miyya toorar caddin elle suuthinnee haathii goggeeza.

³⁵ Yi ammanod garkk yeya be7eezay markkat-teeza. E markkatithaykka tuma. Ma yeypp E oosa odizay tuma maaqqeeza eriza.

³⁶ Yeyi haneezay geeshsha Maxaafay, «E meqethitaypp pettii bazikka meqqenna» geezay polinttod garkke.

³⁷ Maakka geeshsha Maxaafay hara aqa, «Unt-tikka fa caddeezana be7ada» yegeeza.

Yesuusa moogintteeza

(Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luq. 23:50-56)

³⁸ Yeypp guye, Armataasa gizi katamapp ye7eez Yooseefa Yesuusa aha ekkodayis Philaaxoosa woosseeza. Yooseefa Ayihuditayis yashitteez gishos qosor Yesuusa kaalliza.

Philaaxoosa, «Ekkoba» yegeeza. Yeyi gishos, Yooseefa shiiqii Yesuusa aha ekkeeza.

39 Ma yeyp Niqodimoosa, yhaypp tiin Yesuusako qamma ye7eezay, karbbennee godare uuthara walakintteez pettii kilo giraame maaqqiz shitto ekkii Yooseefar wollaa ye7eeza.

40 Ye nam77ii asitay Yesuus aha ekkii, Ayihuditay aha ziidhith wogar, shittora, moogo afilar sawaxeeza.

41 Yesuusa sotintteez aqay atakiltte gade. Ye atakiltte gancce shuchchip woocintti giigeez tiina oonkka mooginttekka oroth duufay yeza.

42 Ye duufay lanqqe yez gishonnee Ayihuditay maalas giiginttiza gallas maaqqeez gishos Yesuusa aha moogeeza.

20

Yesuusa yhayiqopp denddeeza

(Mat. 28:1-8; Mar. 16:1-8; Luq. 24:1-12)

1 Ya Saaminttatis tiina gallas sa7a geezhekkazin, Magdeela Mayrama, Yesuusa moogintteez duufayiko yhanigii shuchchay ye duufay doonayapp hali7eezana be7eeza.

2 Simoon Phixiroosakonnee Yesuusa qadhdhiza yhankko tamaarayiko woxxii yhanigii, «Duufayapp Goda ekkii dhabeeza; eza aba gaddeezako nu erooya» yeegeeza.

3 Yeyi gishos, Phixiroosannee yhankko tamaaray kezii duufo yhanigeeza.

4 Nam7itaykka wolla woxxeeza; zin yhankko tamaaray Phixiroosapp aadhii tiinattii duufo helleeza.

5 Ye tamaaray zuggii, moogo afila be7eeza, zin duufo gancce wodhdhekaya.

6 Simoon Phixiroosa eza kaallii yi7ii, duufo wodhdhii moogo afilay ezayid yezana be7eeza.

7 Ma Yesuusa ommas xaaxitteez afilay dakinthinttii duma petti aqo yezana be7eeza. Ye afilay duma yezaypp attin moogo afilayir wolla baaya.

8 Ye wode tiinattii duufo helleez yhankko tamaaray gelii bi7ii ammaneeza.

9 Yesuusa yhayiqopp denddo beezihana odiza geeshsha maxxaafe qaala unttii haga akaakekaya.

10 Yeypp guye, e tamaaritay fa kara maaqqii yhanigeeza.

Yesuusa Magdeela Mayramis bentteeza

(Mat. 28:9-10; Mar. 16:9-11)

11 Zin Mayrama ye duufay doonayid eqqii yeekkittar zuggii duufay gancce be7eeza.

12 Boothi afila ma77eez nam77ii kiitanchchitay Yesuusa ahay woyi7eez aqayid pettay omma achchara yhankkay toke achchara betteezita be7eeza.

13 Unttii iiko, «Yhan astte, abis yeekee?» yeegii oyiceeza.

Iza, «Unttii ta Goda ekkii dhabeeza; unttii aba gaddeezako taanii erooya» yeegeeza.

14 Yeya geezaypp guye, izakka guye maaqqii be7adar Yesuusa ezayid eqqeezana be7eeza. Zin E Yesuusa maaqqeezana erekkaya.

15 Yesuusa iziko, «Yhan astte, abis yeekee? Oona koyee?» yeegii oyiceeza.

Mayrama atakiltte naagiza asii aazin, «Godayyo, ne ekkeezibaz maaqqiko, eza aba gaddeezako taasi odooye. Taanii eza ekkoda» yeegeeza.

16 Yesuusa iziko, «Mayrame» yeegeeza.

Iza eziko mahii, Ibraysxe doonar «Rebuunii» yeegeeza. Yeyis birshshithay «Asitamaarayyo» guusii.

17 Yesuusa iziko, «Taanii haga ta Adayko yhanigekka gishos tana aykkii ashshodayis koyppe. Zin ta ishitayko yhanigii, ‹Taanii ta Adayikora yi Adayiko, ta Xoossayikora yi Xoossayiko, yhammadha geeza› gi unttisi odoba» yeegeeza.

18 Magdeela Mayrama Goda be7eezanannee izis yeya E odeezaana yhanigii e tamaaritayis odeeza.

Yesuusa fa tamaaritayis bentteeza

(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luq. 24:36-49)

19 Saaminttayapp tiina gallas omarsse, e tamaaritay Ayihuditayis yashittii ibithi gordpii shiiqii betteezin, Yesuusa yi7ii, u gancce eqqii, «Saro yinttis maaqqa» yeegeeza.

20 Yeya gi maaqqii fa kushannee fa miya unttan beezeesa. E tamaaritay Goda bi7ii gaame ufaytteeza.

21 Yesuusa mahii unttiko, «Saro yinttis maaqqa; ta Aday tana kiitteezaygarkk taankka yinttan kiittiza» yeegeeza.

22 Yeya geezayapp guye, unttal afa ufi gi puggeeza. Ma, «geeshsha Ayyana ekkoytta.

23 Yinttii atto geez asay nagaray atto ginttinttoda. Yi atto geekkazittayis nagaray atto giinttinttaamii» yeegeeza.

Yesuusara Toomaasa

24 Zin taphpho nam77ii tamaaritayapp pettay, Didimoosa ginttinttiz Toomaasa, Yesuusa ye7eez wode unttar baaya.

25 Yeyi gishos, yhankko e tamaaritay Toomaasakko, «Nuunii Goda be7eeza» yeegeeza.

Zin Toomaasa untiko, «Misimarer E cadintteez e kushayid yez beeta be7ekkazar ye beeta ta biradhdher bochchekazar, ma ta kusha e miyayid dakkii be7ekkazar ammanaamii» yeegeeza.

26 Saaminttapp guye, Yesuusa tamaaritay maakka kara shiiqii betteeza; Toomaasakka unttar yeza. Ibihii gordinttii yeezin Yesuusa yi7ii, u gancce eqqii, «Saro yinttis maaqqa» yeegeeza.

27 Yeypp guye, Yesuusa Toomaasako, «Ta kusha ne biradhdher bochchii bo7oba. Ma ne kusha ta miyayid dakkii bo7oba; sidhippe, ammanoba» yeegeeza.

28 Toomaasa mahii, «Ta Godayyo, ta Xoossayo» yeegeeza.

29 Yeezin Yesuusa, «Neenii tana be7eez gishos ammaneeza, zin tana be7ekkazar ammaneezitay anjjintteezita» yeegeeza.

Yha maxaafay qofa

30 Yesuusa yha maxaafay gancce xaafintteez baz hara gaame malita fa tamaaritay tiina ootheeza.

31 Zin Yesuusa E Kiristtoosa, Xoossa Na7a maaqqizana yi ammanod garkk ammanii e sunthayir de7o demmaday garkk yhayi xaafintteeza.

21

Yesuusa laappun fa tamaaritayis bentteeza

1 Yeypp guye, Yesuusa Xibaaroosa Abba kale fa tamaaritayis maaqqii bentteeza. E untis yhaypp kaallii yez hanor benteeza.

² Simoon Phixiroosa, Didimoosa ginttinttiz Toomaasa, Qaana Galilap ye7eez Naatina7eela, Zabidoosa na7itayinnee Yesuusa tamaaritaypp hara nam7itay wolla yeza.

³ Simoon Phixiroosa untiko, «Taanii molo aykkodayis yhanigiza» yeegeeza.

Unttii, «Nuukka neer yhammad» yeegii, wogolo gancce geleesa. Zin unttii ye qamma aba molokka aykkekkaya.

⁴ Wontta guura xalqqe dolodayipp tiina, Yesuusa abba gaxa eqqeeza, zin e tamaaritay Yesuusa maaqqeezana erbe7ekkaya.

⁵ Yesuusa untiko, «Ta laggitayyo, molo aykkekasa?» yeegeeza.

Unttii mahii, «Akkokka aykkekkaya» yeegeeza.

⁶ E mahii, «Yi gita wogolaypp ushachchi baggar oloytta; yi molo aykkoda» yeegeeza. Yeyi gishos, unttii gita ushachchi baggar oleesa. Molay gaanggeez gishos goochchii kessodayis gamminteeza.

⁷ Yesuusa qaadhiza tamaaray Phixiroosako, «Yhayi Goda bayi!» yeegeeza. Simoon Phixiroosa E geezana si7ii kallo yez gishos fa afila ma77ii abba giddo guppia gelleesa.

⁸ Zin wogolo giddo atteez yhankko tamaaritay molo kumeez gita goochchii, abbapi gaxa kezeeza. U abbapi nam77ii xeet yhadhay garkk haakkiza zini.

⁹ Unttii abbapp gaxa kezeez wode xiife qaaqar molo yezannee soollo be7eeza.

¹⁰ Yesuusa untiko, «Yhatti yi aykkeez molaypp xiqqa yhana inggoytta» yeegeeza.

11 Simoon Phixiroosa wogolite gelii, xeeti ishatammannee hayidzii dammo molitay kumeez gita goochchii abbapp gaxa keszezza. Molay yeey garkk gaame maaqqikonnee gitay feedhdhinttekkaya.

12 Yesuusa unttiko, «Yhana yi7ii moytta» yeegeeza. E Goda maaqqeezana unttti ereeze gishos e tamaaritaypp pettayika, «Neenii oonoo?» gi eza oyicodayis yibatteezay baaya. E Goda maaqqeezana ubbitay ereeza

13 Yesuusa yi7ii, soollo ekkiunttisi inggeeza; molakka yhay garkk inggeeza.

14 Yesuusa yhayiqopp denddii fa tamaaritayis benttodar yhayi hayidzancho.

Yesuusarannee Phixiroosara

15 U meezyapp guye, Yesuusa Simoon Phixiroosako, «Yoona na7a Simoona, tana yhaytitaypp aathii qadhinnee?» yeegeeza.

Simoon Phixiroosa, «Ee Godayyo, taanii nena qadhdhizana ne eriza» yeegeeza.

Yesuusa eziko, «Ta dur na7unthan heenggoba» yeegeeza.

16 Yesuusa nam7antho, «Yoona na7a Simoona, tana qadhdhinee?» yeegeeza.

Simoon Phixiroosa, «Ee Godayyo, taanii nena qadhdhizana ne eriza» yeegeeza.

Yesuusa, «Ta hooggita heenggoba» yeegeeza.

17 Yesuusa hayidzancho, «Yoona na7ayyo Simoona, tana qadhdhinee?» yeegeeza.

Yesuusa hayidzancho Simoon Phixiroosako, «Tana qadhdhinee?» yeegii oycciez gishos Phixiroosa azzanii, «Godayyo, neenii ubba baz

eriza; taanii nena qadhdhizana ne eriza» yeegeeza.

Yesuusa, «Ta durita heenggoba.

¹⁸ Taanii nees turo odiza; neenii na7atithar yez wode ne aaddas danccintti, ne kozheez bessi yhanigiza. Zin ne cimeez wode ne kusha miccii beezoda. Haray danccisoda; ne aqo bessi kang-goda» yeegeeza.

¹⁹ Yesuusa yeya Phixiroosa ab garkk yhayiqo yhayqqii, Xoossa bonchchisodazikko erisodayis geeza. Yeya geezaypp guye, Yesuusa Phixiroosako, «Tana kaalloba» yeegeeza.

Yesuusarannee yhankko tamaara

²⁰ Phixiroosa guye maaqqii, Yesuusa qaadhiza tamaaray faapi guyer yi7izana be7eeza. Ye tamaaray, kaho miiz aqo Yesuusako shiiqii, «Godayyo, nena aathii immaday oonoo?» geezana.

²¹ Phixiroosa ye tamaara bi7ii, «Godayyo, yha athay ma wayadee?» yeegii Yesuusa oyceeza.

²² Yesuusa eziko, «Taanii ye7oda hellodayis E shemppor yezod garkk taanii koyko, yeyi nena abi metenee? Neenii tana kaalloba» yeegeeza.

²³ Yeyi gishos, ye tamaaray yhayqqaam giz oday e ishita ubbita helleeza. Zin Yesuusa, «Taanii ye7od gatho, E yezod garkk taanii koyko nena abi metenee?» yegeezaypp attin «Yhayqqenna» geekkaya.

²⁴ Yha oday bagga markkattezaynne yhaya xaafeezay ye tamaara. E markkatithay tuma maaqqizana nuunii eriza.

²⁵ Yesuusa ootheez hara gaame baz yeza. Ta qoppin, ubba baz ommar ommar xaafintteezako,

Waannisa 21:25

lxxxvi

Waannisa 21:25

xaafinttiza maxaafitayis kunithi alamay
gidodibaz aazooya.

**Oroth Caaqo
Melo New Testament Latin Version**

copyright © The Word for the World International

Language: (Melo)

Contributor: The Word for the World International

--

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source files dated 13 May 2025

95113415-a3bd-5069-be47-fe8016d2f076